

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

ISSN: 2147 - 1037

A Holistic Perspective on Youth Sports Programs: Examining the Quality of Gymnastics Setting

Koray Kılıç

Article Information

DOI: 10.29299/kefad.1204205

Received: 14.11.2022

Revised: 08.03.2023

Accepted: 28.03.2023

Keywords:

Program Evaluation,

Youth Sport,

Competitive Sport Context

Positive Youth Development

Abstract

This study aimed to examine the quality of a competitive gymnastics training setting from the perspective of the "eight setting features" (Eccles and Gootman, 2002). These are 1) physical and psychological safety, 2) appropriate structure, 3) supportive relationships, 4) opportunities to belong, 5) positive social norms, 6) support of efficacy and mattering, 7) opportunities for skill building, and 8) integration of family, school, and community. As practitioners of sports programs, coaches play a primary role in ensuring the physical, psychological, emotional, and social development of children and young people in sports settings. Accordingly, the coaches in the competitive context are responsible for creating opportunities to improve their athletes' physical competence and life skills. The study data consists of semi-structured interviews with six gymnastics coaches working in a competitive context and participant observations in the coaches' workplace. The data were analyzed through Thematic Analysis. The findings indicate critical needs to improve the program's quality in the youth sport setting examined. These were discussed in the context of facilitating the optimum development of gymnasts in the competitive youth sport context under the headings of a) providing a suitable and safe training/competition environment, b) providing life skills development opportunities, and c) support of all stakeholders related to the sports setting. The programmatic suggestions were also made for future studies.

Gençlik Spor Programlarına Bütünsel Bir Bakış: Yarışmacı Cimnastik Ortamı Niteliğinin İncelenmesi

Makale Bilgileri

DOI: 10.29299/kefad.1204205

Yükleme: 14.11.2022

Düzeltilme: 08.03.2023

Kabul: 28.03.2023

Anahtar Kelimeler:

Program Değerlendirme,

Gençlik Sporları,

Yarışmacı Spor Ortamı

Gençliğin Olumlu Gelişimi

Öz

Bu çalışmanın amacı yarışmacı cimnastik antrenman ortamının niteliğini "sekiz ortam özelliği" (Eight setting features; Eccles ve Gootman, 2002) bakış açısıyla incelemektir. Bunlar, a) fiziksel ve psikolojik olarak güvenli bir ortam, b) uygun yapılanmış antrenman veya yarışma ortamı, c) destekleyen etkileşim ortamı, d) aidiyet geliştirme fırsatları sunan bir ortam, e) olumlu sosyal normları destekleyen bir ortam, f) özerkliği destekleyen bir ortam, g) beceri geliştirme fırsatları sunan bir ortam ve h) aile, okul ve toplumun çaba ve girişimlerinin bütünleştiği bir ortamdır. Spor ortamlarında çocuk ve gençlerin fiziksel, psikolojik, duygusal ve sosyal gelişiminin sağlanmasında spor programlarının uygulayıcıları olarak antrenörlerin, sporcularının fiziksel yetkinliğini ve yaşam becerilerini geliştirmeyi sağlayacak olanaklar yaratma sorumluluğu bulunmaktadır. Çalışma verilerini yarışmacı ortamda çalışan altı cimnastik antrenörü ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler ve antrenörlerin çalışma ortamında yapılan katılımcı gözlemleri oluşturmaktadır. Veriler Tematik Analiz yoluyla analiz edilmiştir. Bulgular, incelenen gençlik spor ortamında program niteliğinin artırılmasında kritik ihtiyaçların olduğuna işaret etmektedir. Bunlar, a) uygun ve güvenli antrenman/yarışma ortamı sunma, b) yaşam becerileri gelişimi olanakları sunma ve c) spor ortamıyla ilgili tüm paydaşların desteği başlıkları altında yarışmacı gençlik spor ortamında sporcuların optimum gelişimini kolaylaştırma bağlamında tartışılmıştır. Program niteliği bağlamında sonraki çalışmalar için önerilerde bulunulmuştur.

Sorumlu Yazar: Koray Kılıç, Dr. Öğrt. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye, koray.kilic@ahievran.edu.tr, ORCID ID: 0000.0002.9592.7268.

Atf için: Kılıç, K. (2023). Gençlik spor programlarına bütünsel bir bakış: Yarışmacı cimnastik ortamı niteliğinin incelenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 701-753.

Giriş

Türkiye’de 4.5 milyondan fazla çocuk ve genç organize sporlara katılmaktadır (Gençlik ve Spor Bakanlığı, [GSB] 2018). Günümüzde dünyanın önde gelen spor programları çocuk ve gençlerin bütüncül gelişimini hedefleyen model ve yaklaşımları (örn. Uzun vadeli sporcu gelişimi yaklaşımı; Açıkada ve Hazır, 2016; Balyi, Way ve Higgs, 2013) benimsemektedir. Spor ortamlarına katılım, çocuk ve gençlerde fiziksel performans gelişimi, fiziksel sağlık, temel motor beceri gelişimi ve spor ortamından hayatlarının başka alanlarına aktaracakları kritik yaşam becerilerinin (örn. liderlik) gelişimini sağlayabilir (Fraser-Thomas, Côté ve Deakin, 2005). Bununla birlikte kendi başına spora katılım, spordan olumlu kazanım elde edilmesini garantilemez (Coakley, 2016). Spor ortamlarındaki olumsuz spor deneyimleri çocuk ve gençlerde tükenmişliğe, sakatlanmalara ve sporu bırakmaya neden olabilir (örn., Fraser-Thomas ve diğerleri., 2005; Pehlivan, 2013). Kişilerin topluma kazanımı bağlamında ise olumsuz spor deneyimleri madde kötüye kullanımı, olumsuz yetişkin davranışlarını örnek alma ve suç işleme davranışları sergileme gibi sonuçlar doğurabilir (Fraser-Thomas ve diğerleri., 2005).

Uluslararası alanyazında sporcu gelişimi ile ilgili birçok araştırma, çocuk ve gençlerin sporda sağlıklı performans geliştirebilmesi, yaşam boyu spora katılabilmesi ve spora katılım yoluyla olumlu kişisel gelişim kazanımları elde edebilmesi için (a) üst düzey performans, (b) spora katılım sürdürülebilirliği ve (c) kişisel gelişim unsurlarının spor programlarında birlikte ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu da sporcuların ihtiyaçlarının fiziksel, sosyal, psikolojik ve duygusal olarak karşılanması yoluyla olanaklıdır (örn., Balyi ve diğerleri., 2013; Côté ve Fraser-Thomas, 2007). Çocuk ve gençlerin spora katılımı edinebilecekleri bütüncül kazanımlar alanyazında yetkinlik, kendine güven, bağ ve karakter gelişimi olarak tanımlanmıştır (Côté ve Gilbert, 2009). Buna göre yetkinlik, spora özgü teknik, taktik ve fiziksel becerileri; kendine güven, sporcuların içsel öz saygısını ve öz güvenini; bağ, sporcuların spor ortamında ve dışındaki ortamlarda nitelikli kişilerarası ilişkiler kurmasını; karakter ise sporcuların empati, saygı ve sorumluluk duygusuyla olumlu sosyal davranışlar sergilerken anti sosyal davranışlardan sakınması olarak tanımlanmıştır. Araştırmalar, bu kazanımların sporcuda geliştirildiği spor ortamlarında performans gelişimi, sporda sürdürülebilir katılım ve kişisel gelişimin birlikte gerçekleşebildiğini göstermektedir (örn., Côté ve Hancock, 2016). Yakın zamanda Türkiye’deki gençlik spor ortamında yapılan araştırma bulguları, spor ortamlarının çocuk ve gençlerin gelişim ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığına işaret etmektedir (Kılıç ve İnce, 2021; Pehlivan, 2018; Yapar ve İnce, 2014). Bu çalışmanın amacı yarışmacı cimmistik ortamının çocuk ve genç sporcuların sporda bütüncül gelişimini ne düzeyde desteklediğini incelemektir.

Spor programlarının niteliğini kapsamlı olarak anlamak için gelişim psikolojisi ve spor psikolojisi araştırmaları, Pozitif Gençlik Gelişimi bakış açısıyla (Positive Youth Development Approach, Petitpas ve diğerleri., 2005; Strachan, Côté ve Deakin, 2011) çocuk ve gençlerin etkinlik ortamlarının bütüncül olarak incelenmesinin gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Pozitif Gençlik

Gelişimi yaklaşımına göre çocuk ve gençler, problemleri çözülecek birer birey değil potansiyelleri geliştirilecek birer değer olarak görülmelidir (Damon, 2004). Bireyin içinde bulunduğu bağlam, onun fiziksel ve sosyal çevresini tanımlarken bu çevrede etkileşimli olarak kurduğu ilişkileri de kapsar (Bronfenbrenner, 1999). Bu ekolojik bakış açısıyla gelişim psikolojisi alanyazınında, çocuk ve gençlerin olumlu gelişiminin sağlanabilmesi için eğitim ortamlarında sekiz ana özelliğin (8 Features of Positive Developmental Settings; Eccles ve Gootman, 2002) varlığının gerekliliği vurgulanmıştır. Bunlar, (a) fiziksel ve psikolojik olarak güvenli bir ortam, (b) uygun yapılanmış çalışma/antrenman/yarışma ortamı, (c) destekleyen etkileşim ortamı, (d) aidiyet geliştirme fırsatları sunan bir ortam, (e) olumlu sosyal normları destekleyen bir ortam, (f) özerklik için destek veren bir ortam, (g) beceri geliştirme fırsatları sunan bir ortam ve (h) aile, okul ve toplumu işe katmak için çaba harcayan bir ortamdır. Sekiz Ortam Özelliği, gençlik spor ortamlarının nasıl yapılanması gerektiğini daha iyi anlamaya ilgili güçlü bir kavramsal çatı sunmaktadır (Fraser-Thomas ve diğerleri., 2005).

Fiziksel ve psikolojik olarak güvenli bir ortam, gençlik spor ortamlarında güvenli tesis ve ekipmanların bulunmasını ve ayrıca kişilerarası güvenli ve saygılı ilişkiler geliştiren saha uygulamalarını ifade eder. Alanyazında sporcu-akran iletişiminin çocukların fiziksel özsaygı geliştirmesinde (Vazou, Ntoumanis ve Duda, 2006) ve özellikle ergenlik dönemindeki sporcuların yetkinlik ve öz değerlendirme algısının gelişimini etkilediği belirtilmiştir (Horn, 2004).

Uygun yapılanmış antrenman/yarışma ortamı, çocuk ve gençlerin yaş ve sporun yarışmacılık düzeyine bağlı olarak açık ve tutarlı gelişim beklentilerine ilişkin kuralların ve sınırlılıkların varlığını ifade eder. Uygun yapılanmış antrenman/yarışma ortamları genç sporcuları belirsizlikten ve rastgelelikten koruyarak onların sporda optimal gelişimini sağlamalarına yardımcı olmaktadır (Côté ve Fraser-Thomas, 2007).

Spor ortamında destekleyici etkileşim ortamı, çocuk ve gençlerin spor ortamında desteklendiği, olumlu iletişim deneyimledikleri ve bağlılıklarının geliştiği ortamları ifade eder. Antrenörlerin sporcuya desteği, sporcuda olumlu yetkinlik algısı, spordan yüksek oranda haz alma ve motivasyon geliştirebilirken çocukların fiziksel, psikolojik, bilişsel ve duygusal gelişimini desteklemede de önemli bir rol oynar (Côté, Strachan ve Fraser-Thomas, 2008; Jowett ve Poczwardowski, 2007).

Aidiyet geliştirme fırsatları sunan bir ortam gençlik spor programlarında sosyal katılımın ve dahil ediciliğin baskın olduğu ortamı ifade eder. Takımın bir üyesi olma veya arkadaşlık geliştirme, çocukların spora motivasyonlarını ve isteklerini artırabilmektedir (Allen, 2003). Bu özellik de spor ortamında antrenörler tarafından birincil olarak desteklenebilir.

Olumlu sosyal normları destekleyen bir ortam, çocuk ve gençlerde değerlerin ve ahlaki yargıların gelişmesini sağlarken anti sosyal ve sorumsuz davranışların gelişmesine engel olan ortam demektir. Spora katılım sonucu çocuk ve gençlerde değerlerin ve ahlaki yargıların gelişmesini

sağlamaktadır. Bunların arasında adil oyun, saygı ve iş birliği vardır (Côté ve diğerleri., 2007). Bu ortamın eksikliğinde ise araştırmalar, spor ortamlarının olumsuz sosyal normlar (örn., şiddet, düşük ahlaki muhakeme) ile ilişkilendirildiğine işaret etmektedir (Bredemeier, 1995).

Özerkliği destekleyen bir ortamda antrenörlerin sporcuları desteklemesi ve onların özerk davranışlarına izin verip bunları yüreklendirmesi beklenir. Özerk spor ortamlarında sporcuların aşabilecekleri fiziksel ve psikolojik yükler ile karşılaşması ve ayrıca gelişimlerini kendi parametrelerine göre değerlendiren bir gelişim bakış açısıyla yetişmesi gerekir. Çocuk ve gençlere kendi katılımları üzerinde karar verme fırsatı yaratılması onların uzun vadeli içsel motivasyon geliştirmesinde (Mallett, 2005) ve karmaşık problem çözme becerisi geliştirmesinde (Kılıç ve İnce, 2019) önemlidir.

Beceri geliştirme fırsatları sunan bir ortam çocuk ve gençlerin öğrenme deneyimlerinin niteliği ile doğrudan ilişkilidir. Bunun sağlanması için spor ortamında gelişime uzun vadeli ve bütüncül bir bakış açısı ile (örn., Long-term Athlete Development Perspective, Balyi ve diğerleri., 2013) yaklaşılması vurgulanmaktadır. Erken yaşta az yapılandırılmış birçok farklı spor deneyimi elde edebilmek (erken çeşitlendirme; early diversification) birçok farklı spor becerisi ile buluşmayı ve o spor ortamlarının paydaşlarıyla yüksek etkileşime geçmeyi sağlayarak bu özelliğin gerçekleşmesini sağlayabilir (Côté ve Fraser-Thomas, 2007). Bunun yanında yaş ilerledikçe gelişim seviyesine uygun tasarlanan “amaçlı alıştırılmalar” (deliberate practice, Ericsson, Krampe ve Tesch-Römer, 1993) da çocuk ve gençlerin motor beceri repertuarlarını uygun koşullarda artırma ve geliştirme fırsatları sağlayacaktır.

Son olarak aile, okul ve toplumu işe katmak için çaba harcayan bir ortam, çocuk ve gençlerin iletişim gücünü artırma ve çatışmayı ve uyuşmazlıkları en aza indirmek için onların içinde buldukları farklı çevrelerin harmanlanmasını sağlamayı amaçlar. Çocuk ve gençlerin sporda gelişiminde veliler, onların antrenör-sporcu etkileşimi gibi sporun diğer önemli paydaşları ile olumlu ilişkiler geliştirmesinde önemli rol oynamaktadır (Jowett ve Poczwadowski, 2007). Ayrıca toplumun yapısı ve çevresi de çocuk ve gençlerin spora uzun vadeli katılımını ve sporda ilerlemesini sağlayabilir (Côté, Baker ve Abernethy, 2007).

Perkins ve Noam (2007), Sekiz Ortam Özelliği'ne dayalı olarak spor temelli gençlik gelişim programları için bir kavramsal çatı önermiştir. Yazarlar, antrenörlerin fiziksel olarak güvenli bir ortam yaratmasının, sporcularda duygusal sağlığı geliştirmesinin ve spor ortamlarında destekleyen, kapsayıcı ve karşılıklı saygının hâkim olduğu bir ortam oluşturmasının önemini vurgulamışlardır. Ayrıca yazarlar, spor programlarının sporcular, antrenörler ve veliler için açık kural ve beklentilere dayalı olmasının, yapılan etkinliklerin uygun seviye ve tutarlılık içermesinin ve tüm paydaşlar arasında açık bir iletişimin olması gerektiğinin altını çizmişlerdir.

Strachan ve diğeri (2011) Sekiz Ortam Özelliği kavramsal çatısını kullanarak yarışmacı bir spor ortamını değerlendirmişlerdir. Araştırma sonuçları spor ortamlarında öncelikli olarak a) uygun antrenman çevresinin, b) fiziksel, kişisel ve sosyal beceri gelişimi için fırsat yaratılmasının ve c) destek veren etkileşim ortamının bulunmasının gerekliliğini göstermiştir. Yakın zamandaki araştırma bulguları ise sekiz ortam özelliğinin her birinin gençlik spor programları için önemli olduğunu vurgulamakta ve farklı spor programlarının bu bakış açısıyla incelenmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır (Bean ve diğeri., 2018). Araştırmacılar, yüksek nitelikli spor programlarında sporcular için özerklik geliştirme, bağ kurma ve özgür seçim yapma için yaratılan fırsatların diğer spor programlarına göre çok daha fazla olduğunu belirtilmiştir. Ayrıca çalışmada, nitelikli spor programlarındaki sporcuların hedef belirleme algılarının daha yüksek olduğu ve niteliği düşük spor programlarına kıyasla daha az seviyede olumsuz spor deneyimleri yaşadıklarını algıladıkları raporlanmıştır.

Yarışmacı spor ortamına katılım, spor ortamı uygun tasarlandığında sporcuların bütüncül gelişimine önemli katkılarda bulunabilir (örn. Strachan ve diğeri., 2011). İçerik ve uygulama niteliğine odaklanmadan sunulan spor programlarının gençliğin sporda gelişimini bütüncül olarak destekleyebilmesi olanaksızdır (Holt ve Sehn, 2008). Özellikle antrenörlük davranış ve uygulamalarının da içinde bulunduğu etkenlerin Sekiz Ortam Özelliği kavramsal çatısı ile değerlendirilmesi, gençlik spor programlarının niteliğini geliştirmede ihtiyaç duyulacak bilgi birikimini sosyal-ekolojik bakış açısıyla elde etmede önemlidir. Bu çalışmanın amacı yarışmacı cimmastik ortamını Sekiz Ortam Özelliği kavramsal çatısını kullanarak antrenörlerin gözünden değerlendirmektir.

Yöntem

Araştırma Deseni

Alanyazında özellikle yirmi yılı aşkın bir süredir sporcu gelişimi üzerinde yapılan araştırmalardan, erken özelleşme içeren spor ortamlarının fiziksel (örn., yaralanmalar) psikolojik (örn., tükenmişlik) ve sosyal (örn., yalıtılmışlık) açıdan birçok olumsuz sporcu kazanımı ile ilişkilendirildiği anlaşılmaktadır (örn., Barynina ve Vaitsekhovskii, 1992, Wiersma, 2000). Bu ihtiyaca dayalı olarak diğer kültürlerde bu spor ortamlarının niteliğinin sorgulanması giderek önem kazanmıştır (örn., Strachan ve diğeri, 2011). Türk gençlik spor ortamında yakın zamanda yapılmış bir çalışma, ergenlik çağındaki cimmastikçilerin bütüncül spor kazanımlarının kötüye gittiğine işaret etmektedir (Kılıç ve İnce, 2021). Buna dayanarak Türk cimmastik ortamı program niteliğinin farklı veri kaynaklarıyla derinlemesine incelenmesi öncelikli görünmektedir. Bu amaçla bu çalışmada program değerlendirme için uygun kabul edilen durum çalışması deseni kullanılmıştır (Yin, 2009; s. 15). Bu desen, araştırmacıların tekrar eden veri yapılarını ve temaları derinlemesine inceleyebilmelerini

sağlayan çoklu bilgi kaynaklarını (örn. görüşmeler ve gözlemler) kullanarak araştırma sorusunun/sorularının cevaplanmasında veri çeşitlemesi (data triangulation) sağlar (Creswell, 2009).

Katılımcılar

Çalışmaya Ankara ilinde bulunan profesyonel bir cimmastik salonunda yarışmacı artistik cimmastik ortamında çalışan antrenörler davet edilmiştir. Spor ortamı ve bu ortamda çalışan antrenörler, konu ile ilgili spor deneyimleri hakkında daha derinlemesine veriye ulaşabilmek amacıyla ölçüte dayalı örneklem ile belirlenmiştir (criterion-based sampling, Sparkes ve Smith, 2013; s. 70). Yazar, belirlenen spor ortamında çalışma ile ilgili daha derinlikli bilgi sağlayabilecek antrenörleri çalışmaya öncelikle davet etmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde en az ikinci kademe antrenörlük derecesine sahip olma ve yarışmacı spor ortamında 2 yıl antrenörlük deneyimi şartları aranmıştır. Davet edilen antrenörlerden altı antrenör çalışmaya kabul edilmiştir (Tablo 1). Alanyazında, nitel veri toplamada verinin belirli bir konu hakkında yoğunluk ve zenginlik bakımından doyuma ulaşması için genellikle araştırılan her bir paydaş grubu için (örn. Antrenörler) altı ile on katılımcı aralığının yeterli olduğu belirtilmektedir (Guest, Bunce ve Johnson, 2006).

Tablo 1. Antrenörlerin demografik özellikleri

Kod	Yaş	Sporculuk deneyimi	Antrenörlük deneyimi (yıl)	Eğitim	Antrenörlük derecesi
A1	31	Var	10	Antrenörlük; Lisans	2
A2	40	Var	22	Antrenörlük; Lisans	4
A3	29	Var	9	Antrenörlük; Lisans	3
A4	53	Var	30	Antrenörlük; Lisans	4
A5	33	Var	10	Antrenörlük; Lisans	2
A6	32	Var	9	Beden Eğitimi ve Spor; Lisans	2

Spor Ortamı

Çalışmada incelenen spor ortamı Ankara ilinde bulunan en yerleşik profesyonel cimmastik salonlarından ve sporda erken özelleşme ortamının özelliklerini taşımaktadır. Katılımcı antrenörler incelenen cimmastik salonunda yarışmacı spor ortamında çalışmaktadır. Cimmastik salonu, haftanın tüm günlerinde birçok sporcuya hizmet vermektedir. Salonda milli sporcular ve olimpik sporcuların yanında kulüplerin yarışmacı sporcuları, altyapı sporcuları ve cimmastiğe yeni başlayan sporcular antrenman yapmaktadır. Cimmastik salonunda genellikle hafta içi ağırlıklı olarak yarışmacı sporcular ve altyapı sporcuları antrenman yaparken salon hafta sonları çoğunlukla temel cimmastik eğitimi alan sporculara hizmet vermektedir. Seyirci kapasitesinin 250 kişi olduğu cimmastik salonu, 15'ten fazla spor kulübünden sporculara antrenman ve yarışma ortamı sunmaktadır (Türkiye Cimmastik Federasyonu, [TCF] 2022).

Araştırmacı Duruşu

Çalışmanın yazarı 43 yaşında, öğretim üyesi olarak bir devlet üniversitesinde çalışmaktadır. Yazar, araştırma görevlisi kariyerinden bu yana temel cimnastik ve altyapı cimnastiğinde aktif antrenörlük rolü üstlenmiştir. Ayrıca yazar, kariyerinde aynı spor ortamında araştırmacı rolüyle antrenörlerin bilimsel bilgiyi uygulayabilmelerine odaklı mesleki öğrenme grubu oluşturma, sürdürme ve bunun antrenör öğrenmesine ve sporcu gelişimine etkilerini incelemeye odaklanmıştır. Yazarın incelenen cimnastik ortamındaki uzun süreli antrenörlük ve araştırmacılık deneyiminin özellikle çalışma odağı ile ilgili derinlikli bilgiyi sunması yüksek olasılıkta olan katılımcı antrenörlerin belirlenmesini ve spor ortamının dinamiklerinin kapsamlı olarak gözlemlenebilmesini olanaklı kılarak çalışma verisinin niteliğini artırdığı savunulabilir.

Veri Toplama

Çalışma verileri, antrenörlerle yapılan odak grup görüşmesi ve spor ortamında yapılan katılımcı gözlemler yoluyla toplanmıştır. Odak grup görüşmeleri program tasarımı ve değerlendirmesini içeren sosyal bilimler araştırmalarında ve uygulamalı araştırmalarda yaygın olarak kullanılmaktadır (Marshall ve Rossman, 2014). Odak grup görüşmesinin sosyal oryantasyonlu olması, bu yöntemin deneysel çalışma ortamlarına ve görüşme yöntemine nazaran katılımcılarla daha doğal ve rahat bir atmosferde çalışılmasını sağlamaktadır (Marshall ve Rossman, 2014). Odak grup görüşmesinde yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır (Sparkes ve Smith, 2013). Görüşme formu, sekiz ortam özelliği kavramsal çatısına (Tablo 2) uygun olarak hazırlanmıştır. Görüşme soruları, antrenörlerin demografik özellikleri ile ilgili dört soru ve sonrasında ortam özelliklerini irdeleyen sekiz soru olmak üzere on iki sorudan oluşmaktadır. Odak grup görüşmesi, altı katılımcı ile üniversite laboratuvarında yapılmıştır. Görüşme, yaklaşık 90 dakika sürmüştür. Odak grup görüşmesinde antrenörlerin deneyimlerini/görüşlerini raporlaması, katılımcıların bazılarının diğerlerine nazaran tartışmayı domine edebilmesi durumunda bir sınırlılık olarak algılanabilmektedir (Sparkes ve Smith, 2013; s. 87). Bu çalışmada bu durum gözlemlenmese de araştırmacı, gruptaki görece daha sessiz katılımcılara da benzer oranda destekleyici bir tavırla yaklaşarak oluşabilecek fikir baskınlıklarını engellemiştir.

Tablo 2. Sekiz ortam özelliği (Eccles ve Gootman'dan [2002] uyarlanmış)

Özellik	Gösterge
1. Fiziksel ve psikolojik olarak güvenli bir ortam	Güvenli ve sağlığı destekleyen fiziksel ortam, sporcular arası güvenli etkileşimi destekleyen ortam
2. Uygun yapılanmış çalışma/antrenman/yarışma ortamı	Belirgin, açık kuralları ve beklentileri olan, süreklilik ve tahmin edilebilir, sporcu yaşına uygun takip olanağı olan ortam
3. Destekleyen etkileşim ortamı	Sıcak, yakın, bağ kuran, olumlu iletişim kuran, destekleyen, şefkatli ve sorumlu ortam
4. Aidiyet geliştirme fırsatları sunan bir ortam	Farklılıkları (beceri düzeyi, cinsiyet, sosyoekonomik düzey, etnik köken, engellilik vb.) dikkate alarak katılımı teşvik eden fırsatlar yaratan ortam
5. Olumlu sosyal normları destekleyen bir ortam	Davranış kuralları, beklentiler, iş yapış şekli, değerler ve hizmet yükümlülükleri ile destekleyen ortam
6. Özerkliği destekleyen bir ortam	Çocuk ve gençleri dikkate alan, sorumluluk veren, gelişim düzeyine uygun yükler veren, gelişimi merkeze alan uygulamaları teşvik eden ortam
7. Beceri geliştirme fırsatları sunan bir ortam	Fiziksel, entelektüel, psikolojik, duygusal ve sosyal becerileri geliştirmek için fırsatlar yaratan ortam. Kültürel okuryazarlık, medya okuryazarlığı ve iletişim becerilerini destekleyen fırsatlar yaratan ortam. Sosyal ve kültürel sermayeyi geliştiren fırsatlar yaratan ortam
8. Aile, okul ve toplumu işe katmak için çaba harcayan bir ortam	Uyum, koordinasyon, aile, okul ve toplum sinerjisi sağlayan program

Araştırmacı, antrenörlerin fiziksel çalışma sahasında “katılımcı gözlemci” (participant observer; Creswell, 2012) yöntemini kullanarak antrenör rolü ile saha notları almıştır. Katılımcı gözlemler, Sekiz Ortam Özelliği lensiyle gerçekleştirilmiştir. Katılımcı gözlemci olarak doğrudan gözlem yönteminin kullanılması, araştırmacıya spor ortamı ile ilgili genellikle içinde bulunan katılımcıların ayırt edemediği, derinlikli bir anlayış geliştirmesini sağlayabilir (Patton, 2002). Araştırmacı gözlemleri, görüşmede sözü geçmeyebilecek çeşitli etkileşimleri ve davranışları görmeye olanak sağlayarak daha güvenilir ve ayrıntılı bilgi edinimini kolaylaştırmıştır. Katılımcı gözlemler sezon başlangıcında dört hafta boyunca gerçekleştirilmiştir. Her bir haftada ortalama üç saat süren iki katılımcı gözlem gerçekleştirilmiş ve her bir gözlem saha notu olarak gözlemin bitiminde yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Toplam sekiz katılımcı gözlemi, dört hafta art arda ve antrenman kapsamında

gerçekleştirilmiş, bütün gözlemlerde yarışmacı cimmastikçilerin salonu yoğun olarak kullandıkları zaman aralıkları dikkate alınmıştır.

Veri Analizi

Odak grup görüşmesi ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve kelimesi kelimesine çözümlenmiştir. Odak grup görüşmesi ve katılımcı gözlemleri sonucu alınan saha notlarından toplam 40 sayfa çözümlene elde edilmiştir. Çözümlene metinleri birbirinden bağımsız olarak kodlanmış ve metinler Tematik Analiz kullanılarak analiz edilmiştir. Tematik analiz, 6 aşamalı tematik analiz modeli (A six-phase model of Thematic Analysis; Braun, Clarke ve Weate, 2016) kullanılarak yapılmıştır. Tematik analiz modelinin aşamaları a) verileri tanıma (familiarization with the data), b) başlangıç kodlarını oluşturma (generating initial codes), c) temaları arama (searching for the themes), d) temaları gözden geçirme (reviewing the themes), e) temaları tanımlama ve adlandırma (defining and naming themes) ve (f) raporu üretmedir (producing the report). Veri analizinde sekiz ortam özelliğine bağlı olarak veri kategorilerini belirlemek amacıyla tümdengelimsel mantık benimsenmiştir. Yazar, öncelikle verileri tanıma amacıyla incelemiş ve ilk kodları ve temaları oluşturmuştur. Oluşturulan temaları spor bilimleri alanında doktora derecesine ve nitel araştırma deneyimine sahip bir başka araştırmacı incelemiş ve analiz ile ilgili yazara geribildirimde bulunmuştur. Bunun sonucunda ilk yazar temaları rafine etmiş ve her bir tema için açık tanım ve isimler üreterek temaları tanımlamış ve isimlendirmiştir.

İnandırıcılık

Çalışmanın inandırıcılığı için yöntemsel veri üçlemesi (methodological triangulation; Patton, 2002), katılımcı teyidi (member checking; Creswell, 2009) ve uzman incelemesi (peer debriefing; Patton, 2002) kullanılmıştır. Öncelikle çalışma bulguları antrenörler ile yapılan odak grup görüşmesi ile birlikte katılımcı gözlem içermektedir. Sporda gençlik gelişimi araştırmalarında öz bildirim yöntemine aşırı bağımlılığın bulunduğu ve dolayısıyla öz bildirime dayalı verinin saha gözlemine dayalı veri yoluyla veri çeşitlemesinin (data triangulation) yapılarak niteliğinin artırılması alanyazında sıklıkla önerilmektedir (Jones, 2015). Veri kaynağı (incelenen spor ortamı) ile kurulan uzun vadeli etkileşim, toplanan verilerin niteliğinin artmasını sağlamıştır (Spradley, 2016). Ayrıca, odak grup görüşmesi çözümlemesinin doğruluğu katılımcı antrenörlere teyit ettirilmiştir. Antrenörler, bulgularda herhangi bir değişiklik yapılmasını istememişlerdir. Son olarak çalışma bulguları alan uzmanı doktora derecesine sahip bir araştırmacı tarafından incelenmiş, bulguların anlamlandırılmasında herhangi bir uyumsuzluk gözlemlenmemiştir.

Araştırmanın Etik İzinleri

Çalışmada öncelikle Yayın Etiği Kurulu onayı alınmıştır. Yapılan bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında belirtilen bütün

kurallara uyulmuştur. Çalışmada, ilgili yönergenin ikinci bölümünde “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilmiş konuların hiçbiri söz konusu değildir.

Etik kurul izin bilgileri: Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı = Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi= 17.08.2022

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası= 2022/06/08

Bulgular

Odak grup görüşmesi ve saha gözlemine dayalı araştırmacı notlarının bulguları, sekiz ortam özelliği (Eccles ve Gootman, 2002) kavramsal çatısının başlıklarına uygun olarak sunulmaktadır. Bulguların anlaşılabilirliğini artırmak amacıyla alıntılar kullanılmıştır. Odak grup görüşmesinde neredeyse bütün katılımcı antrenörler paylaşılan fikirlere katılmışlardır. Dolayısıyla raporlanan alıntılar çalışmanın ana bulgularını temsil etmektedir. Görüşme bulguları, katılımcı gözlemi bulgularıyla (uygun durumlarda) eşleştirilerek sunulmuştur.

1. Fiziksel ve Psikolojik Olarak Güvenli Bir Ortam

Fiziksel olanaklar ve fiziksel güvenlik: Katılımcı antrenörler ve saha gözlemi bulgularına göre, spor ortamı ve kullanılan ekipmanlar orijinal ve güvenilirdir. Bununla birlikte cimnastik salonunun ilde yüksek standartları barındıran tek salon olması ve farklı branşların (örn. ritmik cimnastik ve artistik cimnastik) bir arada çalışması ortamın belirli saatlerde oldukça kalabalıklaşmasına neden olmaktadır. Antrenörler bu durumun sporcuların beceri öğrenimini ve fiziksel güvenliğini olumsuz etkileyebildiğini belirtmişlerdir.

Salonda kadın ve erkek cimnastikçilerin ortak olarak kullandıkları aletler var. Bunlardan biri atlama masası ve diğeri yer aleti. Özellikle bu aletlerde çok çakışmalar yaşanıyor. Erkeklerin uzmanlaşması gereken alet sayısı altı ve kadınlarınkini ise dört. Erkek ya da kadın sporcular ortak kullanılan aletlerde uzmanlaşmak için uzun zaman harcadıklarında diğerleri gerektiği kadar çalışmıyor (A1).

Antrenörler ayrıca birden fazla cimnastik branşından ve seviyesinden sporcunun aynı ortamda düzenli olarak antrenman yapmasının özellikle karmaşık ve riskli becerileri öğretmede zaman zaman sporcuların dikkatinin dağılmasına neden olarak zorlaştırdığını ve çeşitli güvenlik sorunlarına neden olabildiğini belirtmişlerdir. *“Salonumuzda hem artistik cimnastik hem de ritmik cimnastik çalışıyoruz. Bu bazen büyük bir sorun. Bazen ritmik cimnastik antrenmanlarından gelen yüksek müzik sesi altında biz riskli becerileri öğretmeye çalışıyoruz. (A2)”*

A3, özellikle okul saatlerine bağlı olarak belirlenen antrenman saatlerinin spor ortamındaki bu kalabalığın önemli nedenlerinden biri olduğunu ve bunun spor salonunda farklı ihtiyaçlar doğurduğunu savunmuştur.

Çocukların okuldan çıkış saatleri aynı olduğundan bütün beceri grupları antrenmana aynı anda başlıyor. Çocuklar tuvalete gitmek istediğinde başka sporcuların çalışmalarına engel olmadan gidip kendi yerlerine geri dönmeleri neredeyse imkânsız. Ne zaman bir yardımcı ekipman veya belirli bir antrenman alanı/aleti kullanmak istesek başkalarının antrenmanına denk geliyor, kullanamıyoruz (A3).

Antrenörlerin söylemlerine paralel olarak bütün saha gözlemleri antrenman ortamında özellikle belirli saatlerde güvenli antrenman yapma ve alanın verimli kullanımı konularında sorunlar yaşandığına işaret etmektedir.

Antrenörler, cimnastikçilerin fiziksel güvenliğini sağlamak için sporcunun hazırbulunuşluğunu sezme, sporcuya yakın durma ve sporcunun hatalı performansa erken zamanda müdahale önlemlerini aldıklarını belirtmişlerdir. Antrenörler, öncelikle yeni bir üst düzey beceri öğretirken sporcuların fiziksel hazırbulunuşluğundan emin olduklarını, daha sonra bu becerinin öğrenimi için onları yüreklendirmeye başladıklarını belirtmişlerdir. Antrenörlere göre bu yaklaşımın, sporcuları ciddi yaralanmalardan ve sakatlıklardan korumakta önemli bir yeri vardır.

Bizim sporumuz yüksek oranda risk içeriyor. Dolayısıyla, antrenörler sporcularının şimdiki teknik performanslarına bakarak gelecekte oluşabilecek yaralanmaları değerlendiriyorlar. Ben, "bak eğer bu hareketi şöyle değil de böyle yapmaya devam edersen, ileride kendini sakatlayacaksın" diye sporcumu uyarıyorum (A2).

Görece daha deneyimli antrenörlere göre sporcuları sakatlıklardan korumak için bir diğer önemli unsur, beceri öğretimi ve becerinin sergilenmesi sırasında sporculara yakın mesafede durmaktır:

Cimnastikçilerin ne yapacağı belli olmaz. Bir beceriyi mükemmel biçimde yapabilseler de her an düşebilirler. Çözüm, önce onların harekete hazır olup olmadıklarını sezmek. Sonra, harekette ciddi yaralanma riski hep yüksek olduğundan, onlar hareketi yaparken daima yanlarında bulunmak lazım. Eğer yapmazsan proaktif davranamazsın ve sonuçları çok yıkıcı olabilir (A4).

Saha gözlemleri, antrenörlerin sporcular becerileri öğrenirken ve sergilerlerken genellikle gerekli güvenlik önlemlerini aldığını göstermektedir (Gözlem 1-8). Bununla birlikte bulgular, bazı antrenörlerin sporcuların performansları ile ilgili öğretici geribildirim verirken diğer antrenörlerin beceri öğretiminde geribildirim sağlayamadığı ve beceriyi öğretmede aceleci bir tutum sergileyebildiklerini göstermiştir (Gözlem 3).

Psikolojik güvenlik: Antrenörler, antrenör-sporcu ilişkisinin çocuğun erken yaşlarında başladığını ve olumsuz giden ilişkilerin bedelinin genellikle ergenlik çağında sporu bırakma ile ödendiğini savunmuşlardır. Antrenörlere göre üst düzey atletik başarıya ulaşmak için sporcunun antrenörüne yakınlık kurabileceği bir ilişki sağlanmalıdır.

Bir bakıma psikolojik bir süreç var burada. Bir duygusal bağ oluşuyor sporcuya antrenörü arasında. Bu bağ olmadan sporcular kolayca spordan soğuyabiliyorlar, özellikle ergenlik

döneminde çok gördüm bunu. İyi bir iletişim olunca ve antrenör bunu kurmada deneyimliyse çocuk başarıya ulaşıyor (A1).

Saha gözlemleri, incelenen ortamda özellikle bazı antrenörlerin ergenlik öncesi (7-11 yaş) sporcularını yaş ve beceri seviyesinin üzerindeki teknik çalışmalara maruz bırakabildiği ve bu sporcuların hatalı beceri sergilemelerine hoşgörüsüz (örn. antrenmandan dışlamak) davranabildiğini saptamıştır (Gözlem 5).

2. Uygun Yapılanmış Antrenman veya Yarışma Ortamı

Antrenman yapısı: Antrenörler sezon boyunca antrenmanları nasıl yapılandıkları ve uyguladıkları hakkında belirli bir açıklama yapmamışlardır. Saha gözlemlerinde de antrenörlerin takip ettiği yazılı günlük, aylık veya yıllık herhangi bir antrenman planlamasına rastlanılmamıştır. Antrenörlere göre, TCF'nin yarışmacı sporcular için sağladığı beceri düzeylerine göre düzenlenmiş videolar ve yarışmalarda yaş gruplarına göre puan değerlendirmesi yapılacak hareketleri, zorunlu hareket gruplarını ve diğer kuralları açıklayan belgeler, sporculardan beklenen performansın çerçevesini çizmektedir. Bununla birlikte antrenörler, bu sürecin çocuk ve gençlerin bütünsel gelişim ihtiyaçlarına göre nasıl işleyeceği ile ilgili herhangi bir açıklama yapmamışlardır.

Antrenörlerin söylemleri, antrenörlerin sporculara erken yaştan itibaren yüksek yükte antrenman yaptırdığını ve bunun antrenör-sporcu ilişkisini zedeleyerek sporu bırakmaya neden olabildiğine işaret etmektedir. A4 şöyle açıklamıştır: *"Sporcular zaman zaman antrenmana gelmek istemiyorlar. Çünkü erken bir yüklenme var burada cimnastikte. Bitmeyen esnemeler, bitmeyen kondisyon..."*

Antrenörler, erken fiziksel yüklenme ile ters orantılı olarak sporcuların katılım şevkinin zamanla azaldığını savunmaktadırlar. Görüşme bulguları, spora katılımı zorlanan sporcuların velileri, eğer çocuğunun devam etmesini isterse, çocuğun yarışmacı spor ortamında devam etmeye zorlanabildiğini göstermiştir. Saha gözlemleri, sporcuların özellikle katılımcı spor ortamından yarışmacı spor ortamına geçmesiyle birlikte hızla antrenman yükünün ve kapsamının arttığına ve ağırlıklı olarak teknik yetkinlik ve kuvvet gelişimine odaklanıldığına işaret etmektedir (Gözlem 5-8). Bunun sonucu bazı sporcuların katılımcı ortamda bulunan önceki antrenörlerine dönmek istediği ve antrenmanlara daha az katılmaya başladığı gözlemlenmiştir.

Antrenman yükü: Görüşme bulguları antrenörlerin cimnastik becerilerini öğretirken antrenman planlamasını takımda en yetenekli kabul ettikleri cimnastikçilere göre yaptıklarını ve genellikle tek tip antrenman uyguladıklarını göstermektedir.

Antrenmanları takımdaki en iyiye göre hazırlarım. Takımdaki en iyi cimnastikçi gelişmeye ve daha iyi olmaya başladıkça diğer sporcuları da yukarı çekiyor. Diğerleri de daha bir hırslı hale geliyor ve daha sıkı ve odaklı çalışıyor. Yarışmalarda çok hırslanıyorlar örneğin diyorlar ki 'takım arkadaşımı geçtiğimde zaten yarışmalarda diğerlerinden iyi olmuş oluyorum'. (A5).

Bütün saha gözlemleri, antrenörlerin genellikle takım lideri olarak belirledikleri sporcuya uygun olan beceri hedefleri ve antrenman yükünü gruba uyguladıklarına işaret etmektedir. Antrenmanlarda genellikle önce en yetenekli kabul edilen sporcunun beceriyi sergilemekte ve sonrasında takımdaki diğer sporcular sırayla beceriyi aynı düzeyde sergilemeye çalışmaktadırlar. Bir kez belirlenen takım liderlerinin genellikle antrenmanın çeşitli süreçlerinde sürekli lider rol aldıkları gözlemlenmiştir. Bununla birlikte hemen hemen bütün takımlarda takım için belirlenmiş beceri performans seviyesine erişememiş sporcuların azımsanmayacak sayıda olduğu gözlemlenmiştir.

İzleme ve yönlendirme: Antrenörler yarışmacı sporcuların kariyerlerinin başında oldukça başarılı olduklarını fakat ergenlik dönemi boyunca performanslarının hızlı boy ve kilo değişimine dayalı olarak oldukça fazla düşebildiğini belirtmişlerdir. Antrenörler, bu durumda çaresiz kalabildiklerini belirtmişlerdir.

Ergenliğe girdiklerinde fiziksel değişimleri başlıyor. Bir sporcum Türkiye şampiyonalarında hep derece alırdı, fakat şimdi boyu oldukça fazla uzadı ve bu becerileri yapma becerisini olumsuz etkiledi, onu yavaşlattı. Şimdi onun serisine hareket seçimi yapmak büyük bir mesele oldu (A2).

Saha gözlemleri, ergenlik dönemine giren sporculara antrenörlerin sporcuya uygun izleme ve yönlendirme sunmada (örn., uygun beslenme danışmanlığı) sorunlar yaşayabildiğine işaret etmektedir (Gözlem 7-8).

Antrenmanlarda oyunun yeri: Antrenörler, antrenmanların son birkaç dakikasında, özellikle yüksek yoğunluktaki antrenmanların sonunda, serbest oyun için genellikle sporculara izin verdiklerini belirtmişlerdir.

Yorucu antrenmanların sonunda sporcuların motivasyonu düşüyor. Bu yüzden onlara yer aletinde başka oyunlar oynamaları için izin veriyorum. Antrenmanın sonunda izin verdiğiniz zaman çok mutlu oluyorlar ve her şeyi unutarak salondan mutlu ayrılıyorlar (A4).

A2, oyunu, sporculara teknik becerileri kazandırma amacıyla eğitsel bağlamda kullanabildiğini belirtmiştir;

Farklı cimnastik aletleri için oyunlar yaratıyorum. Örneğin kulplu beygirde devir dönüşünü öğretirken sporcuları takımlara ayırıp yarışma gibi yapıyorum. Aslında teknik öğrendiklerini unutup oyuna dalıyorlar.

Bütün saha gözlemlerinde, sporcuların ara sıra, antrenmanların sonunda beş on dakika serbest oyun etkinlikleri yaptığı saptanmıştır.

3. Destekleyen Etkileşim Ortamı

Antrenörler, sporcuları umursamanın onların motivasyonunu ve ait olma hissini güçlenmesinde oldukça etkili olduğunu savunmuşlardır. Antrenörler, sporcuların motive olma

biçimlerine göre davrandıklarını belirtmişlerdir. “Bazı çocuklar sırtının sıvazlanıp ‘haydi evladım yapabilirsin!’ ile motive olurken bazıları ise siz biraz zorladığımızda motive oluyor. (A4)”

Antrenörler, sporcunun güvenliğini sağlama amaçlı antrenman sırasında onlara yakın mesafede durmanın sporcularda antrenörlerine yakınlık ve antrenörleri tarafından umursandıkları hissi de geliştirdiğini savunmuşlardır. Ayrıca antrenörler, sporcularla selamlaşmanın ve el sıkışmanın sporcularda önemsenme hissini artırdığını düşünmektedirler. Bununla birlikte, antrenörler, antrenman ortamında antrenörler ve sporcular arasında genel bir iletişim eksikliği olduğuna ve bunun genç cimnastikçilerin gelişimini olumsuz etkileyerek uzun vadede sporu bırakmasında etkili olduğunu savunmuşlardır.

Salonda en çok gördüğüm şeylerden biri antrenörlerle sporcular arasındaki iletişimsizlik. Antrenörler sporcularıyla kötü bir şekilde anlaşıyor ve sporcunun psikolojisini bozabiliyor. Bence kendine güvenmek daha iyi olmak için temel bir şey. Bu sporcuların morali bozulduktan sonra ne kadar yetenekli olurlarsa olsunlar başarılı olamıyorlar ve bırakıyorlar sporu (A5).

Görüşme bulgularıyla benzer olarak bütün saha gözlemlerinde, antrenörlerin genellikle beceri öğretiminde ve becerinin sergilenmesinde sporcularla güvenlik sağlayıcı fiziksel mesafelerini korudukları anlaşılmaktadır. Ayrıca, genellikle takımların sıraya girerek önce antrenörleriyle sonra da birbiriyle salona giriş ve çıkışlarda tokalaşarak selamlaştıkları gözlemlenmiştir. Antrenör-sporcu iletişiminin ise genellikle antrenörden sporcuya tek yönlü gerçekleştiği gözlemlenmiştir. Ayrıca sporcular arası etkileşim antrenörler tarafından bazen disiplinsizlik olarak değerlendirilmiştir (Gözlem 2).

Antrenörler, kulüplerarası rekabetin de antrenörler arasında sağlıklı ilişkilerin gelişmesini engelleyebildiğini belirtmişlerdir. Spor ortamında oluşan aşırı rekabetçi atmosferin ve antrenörler arası olumsuz ilişkilerin sporcuların farklı kulüpten sporcularla etkileşime geçmesini engelleyen bir baskı ortamı oluşturabildiğine işaret etmektedir. Saha gözlemleri boyunca, farklı spor kulüplerinden bazı antrenörlerin neredeyse hiçbir zaman birbirleriyle etkileşimde bulunmadıkları saptanmıştır. Bir sporcunun başka kulüpteki bir antrenör ile çalışmak istemesinin ise sporcular için yüksek baskı ortamı yaratabildiği gözlemlenmiştir (Gözlem 7-8).

4. Aidiyet Geliştirme Fırsatları Sunan Bir Ortam

Spora katılım: Antrenörler, son zamanlarda altyapı sporcularının sayısında yetenekli kabul edilen sporcuları desteklemek için uygulanan TOHM (Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri projesi) projesi sonucu yükseliş gözlemlendiğini ve bunun sporcuların spora aidiyetini artırdığını düşündüklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte üst düzey cimnastikçilerin sayısının istenen düzeyde artmasının antrenör nitelikleri ile sınırlı olduğunu da savunmuşlardır.

Yakınlarda cimnastiğe katılım artırmak için 81 ilde yetenek seçimine başlandı. Bunun sayesinde “küçükler”de (10-12 yaş) bir artış olmuş olabilir. Fakat ergen ve genç cimnastikçiler

neredeysen aynı. Çocuğun elit seviyeye atlayabilmesi için deneyimli ve bilgili antrenör gerek (A2).

Kapsayıcılık: Antrenörler cimmnastiğe başlayan tüm çocukların kendi kapasiteleri ölçüsünde spora devam etmelerini yüreklendirdiklerini belirtmişlerdir. Antrenörler, bazı sporcuların yarışmalarda gelecek vadetmeyeceğini bildikleri halde bu sporcuları zararlı ortamlardan korumak ve onların yaşam becerilerini geliştirmeye katkıda bulunmak amacıyla, spor ortamında tutmak için çaba sarf etdiklerini belirtmişlerdir. Antrenörler, sporcuların ailelerinin azımsanmayacak oranda alt sosyoekonomik düzeyde olduğunu ve dolayısıyla bu ailelerin çocuklarının sporu bırakması durumunda uygun olmayan ortamlar ile buluşma riskinin çok daha yüksek olduğunu savunmuşlardır.

Başarının tanımı tartışılır. Antrenör olarak ben hem sporcularımın sporda başarılı olmalarını hem de topluma faydalı birer insan olmalarını ve onlara spor kültürü ve saygın kişisel özellikler kazandırmak isterim. Benim tek amacım onlara madalya kazandırmak değil. Benim mükemmel olmayan ve varoшта yaşayan birçok sporcum vardı ve spor sayesinde onlar topluma faydalı ve üretken birer yetişkin oldular (A4).

Saha notları, yarışmacı artistik cimmnastiğe genellikle aileleri düşük ve orta sosyoekonomik düzeyden sporcuların katıldığını doğrulamaktadır. Bazı antrenörlerin başarılı fakat ekonomik zorluk yaşayan sporculara farklı yollarla (öğle yemeği ve ulaşım masrafını karşılama) maddi destek sağladığı gözlemlenmiştir (Gözlem 4).

Federasyonun uygulamaları: Antrenörler, cimmnastik federasyonunun son zamanlardaki uygulamalarının ve izlediği politikalarının sporcuların gelişimine olumlu etkilerinin olduğunu savunmuşlardır. Örneğin sömestr aralarında düzenlenen yerel sporcu gelişim kamplarının sporcuların ailelerinden ayrılmadan gelişim fırsatı yarattığı belirtilmiştir.

5. Olumlu Sosyal Normları Destekleyen Bir Ortam

Ahlaki gelişim: Antrenörler, sporcuların ahlaki gelişiminin onların spor gelişiminde önemli bir yeri olduğunu belirtmişlerdir. Antrenörlere göre spor salonunda yazılı olmayan etik kurallar ve görgü kuralları bulunmaktadır. Bunlar, salona girip çıkarken selamlaşmak ve tokalaşmak, salon içindeki ve dışındaki herkese saygılı davranış sergilemek, antrenmana zamanında gelmek, antrenörlere karşılık vermemek ve belirlenen antrenman içeriğine tam olarak uymak olarak belirtilmiştir. Antrenörler, sporcuların cimmnastiğin etik kodlarını benimsemelerinin onların sporda gelişimlerine ve kişisel gelişimlerine önemli katkıları olduğunu düşünmektedirler. Saha gözlemleri, genellikle sporcuların salona girerken ve çıkarken salondaki kişilerle selamlaştığını, antrenmanları süresince antrenörlerine ve takım arkadaşlarına olumlu sosyal davranışlar sergilediğini ve antrenmanı uyumlu bir biçimde tamamladığını göstermektedir.

Ayrıca antrenörlerin kişilik özelliklerinin ve davranışlarının sporcuların ahlaki ve kişilik gelişimini oldukça fazla etkilediği savunulmuştur. Antrenörler, cimmnastikçilerin erken yaştan itibaren

uzun süre antrenörleri ile zaman geçirdiklerinden, kişiliklerinin zamanla antrenörlerin kişiliklerine benzemeye başladığını belirtmişlerdir.

Genellikle cimnastikçilere bakınca antrenörlerini görürüz. Onlar gibi davranıyorlar, el hareketleri bile benziyor. Antrenörler bir idol gibi. Çocuklar onların tüm davranışlarını ve görünüşlerini örnek alıyorlar. Bir velim bana çocuğunun berberde saçlarının benimki gibi olmasını istediğini söyledi (A2).

Bununla birlikte antrenörler, salonda bazı antrenörlerin etik olmayan, sinirli, sabırsız ve kaba davranışlarıyla sporcularına kötü örnek olabildiklerini belirtmişlerdir. Saha gözlemleri de incelenen spor ortamında olumsuz yollarla iletişime geçen, beceri öğretiminde sabırsız bir tutum takınan ve zaman zaman sözlü şiddete başvuran antrenörlerin varlığını doğrulamıştır (Gözlem 5, 7).

6. Özerkliği destekleyen bir ortam

Görüşme bulguları antrenman ortamında genellikle antrenman ile ilgili tüm kararların antrenör tarafından verildiği ve sporcuların bunlara uyduğu antrenör-merkezli bir öğretim yaklaşımının baskın olduğuna işaret etmektedir. Antrenörler, sporculara antrenmanlar sırasında yalnızca küçük sorumluluklar verdiklerini ve özellikle küçük yaştaki sporculara özerkliği destekleyici ortamların oluşturulmasının uygun olmayacağını savunmuşlardır. Antrenörler, sporculara özerklik sağlayıcı ortam oluşturmamalarını, yaralanma ve sakatlanma riskinin yüksek olması ile gerekçelendirmişlerdir. Katılımcı antrenörlerin çoğunluğu özellikle 7-12 yaş aralığındaki sporcuların özerkliğini desteklemenin neredeyse imkânsız olduğunu savunmuştur.

Bunu (özerkliği) bu çocuklara uygulamak imkânsız. Örneğin genç cimnastikçiler kendi ısınma ve antrenmana hazırlanmalarını kendileri yapabilirler, fakat minik ve küçük kategorisindekiler (7-12 yaş) yapamayabilirler. Biz ne yapılması gerektiğini söyleriz ve onlar yaparlar. Ancak gelecekte kendileri bir şeyler katabilir. Bunun yaşla ilgisi var. (A3)

Antrenörler, sporculara özerk ortam sağlandığında erken yaştaki sporcuların sürekli antrenman dışı aktivitelere (örn., oyun) yöneceklerini ve bunun da antrenman süreçlerini aksatacağını savunmuşlardır. Bununla birlikte katılımcı antrenörlerden biri ise özerkliğin erken yaşta gelişmesinin gerekliliğini savunmuştur. *“Yapacağı antrenmanda fikri olan ve ne çalışacağı ile ilgili bana sorular soran bir sporcu görmedim şimdiye kadar. Benim sporcularım hep ne denirse onu yapar. Keşke farklı olsaydı. Bu ileride sorun yaratabilir (A2).”*

Gözlem bulguları, antrenmanlar sırasında antrenman içeriği, kullanılacak ekipmanlar ve antrenmanın organizasyonu ile ilgili kararların genellikle antrenörler tarafından verildiği satpamıştır. Antrenörden sporcuya tek yönlü bir iletişimin baskın olduğu bu ortamda antrenman sırasında sporcu ve takım arkadaşları arasındaki etkileşimin de sınırlı olduğu gözlemlenmiştir (Gözlem 3-7). Sporcuların antrenman süresince kendi aralarında etkileşime geçme girişimleri de bazı antrenörler tarafından kısıtlanmıştır (Gözlem 1-2).

7. Beceri Geliştirme Fırsatları Sunan Bir Ortam

Fiziksel ve psikolojik gelişim: Antrenörler, sporcuların tanınması amacıyla Cimnastik Federasyonu'nun yerel ve ulusal yarışma sayısını artırdığını ve bu yarışmalara yarışmacı olarak seçilmenin sporcuyla motive ettiğini belirtmişlerdir. Antrenörler cimnastiğe katılımın fiziksel olduğu kadar çocuklarda günlük yaşamlarına da transfer edebilecekleri kritik yaşam becerileri de kazandırdığını savunmuşlardır. Örneğin, antrenörlere göre yarışmacı sporcu olmak spor ortamında ve günlük yaşantıda sporcuların liderlik özelliklerini ve kendilerine güvenlerini artırmaktadır.

Onlar okul arkadaşlarından daha güçlü ve becerikli, bu yüzden daha çok fark ediliyorlar. Okulda hep ilgi odağı oluyorlar. Beden eğitimi derslerinde okul gösterilerinde başrol üstleniyorlar. Bu da onların güvenlerini artırıyor. Yürüyüşleri bile değişiyor. (A2)

Saha gözlemleri, genellikle takımdaki en başarılı kabul edilen sporcuların takım lideri olarak belirlendiği ve genellikle bu sporcuların öncelikli olarak yarışmalara katılma önceliği tanındığına işaret etmektedir (Gözlem 5-8). Her bir takım liderinin takım arkadaşlarına kıyasla daha yüksek öz güven davranışları sergilediği gözlemlenmiştir. Bu sporcular akranları ile daha fazla sosyalleşmekte ve daha çok dışa dönük davranışlar sergilemektedir. Bununla birlikte diğer birçok cimnastikçi daha izole bir biçimde antrenman yapmaktadır. Diğer sporcular genellikle becerileri hatalı sergilediklerinde antrenörlerinin hoşgörüsüz tutumuyla daha sık karşılaşabilmişlerdir (Gözlem 5, 7).

Artistik cimnastiğin oldukça zor bir spor olduğunu vurgulayan antrenörler, sporcuların karşılaştıkları zorlukların onları adanmış ve daha dirençli yaparak spor ortamında ve günlük hayatta güçlü bireyler haline gelmelerine önemli katkılarının olduğunu savunmuşlardır.

Bir cimnastikçi yetiştiğinde gerçekten güçlü bir kişi haline geliyor. Elleri açılıyor örneğin. Veliler sporu bıraksın diyor. Fakat onlar bu gibi ciddi yaralara ve devam eden antrenman acılarına alışarak fiziksel ve psikolojik olarak çok güçleniyorlar. Sabrı öğreniyorlar. Yoksa bırakıyorlar. (A2)

Saha gözlemi bulguları, sporcuların uzun süren antrenmanlar ve aynı becerilerin uzun süre tekrarı sonucu çeşitli fiziksel acı ve yaralanmalara maruz kalabildiklerine işaret etmektedir. Bütün saha gözlemleri boyunca, bazı sporcuların buna fiziksel ve psikolojik bakımdan uyum sağlayabilirken bazılarının ise spora katılımlarının azaldığı gözlemlenmiştir.

8. Aile, Okul ve Toplumun Çaba ve Girişimlerinin Bütünleştiği Bir Ortam

Veliler: Antrenörler, cimnastiğe katılımın erken yaşlarda başladığını ve dolayısıyla katılımın başlangıçta büyük oranda velilere bağlı olduğunu belirtmişlerdir. Antrenörler, sporcu katılımını ve katılımın sürekliliğini kolaylaştırmak amacıyla antrenman programlarını velilerin iş programına göre düzenleme yoluna gitmişlerdir.

Anne-babanın işine bağlı olarak çocuklarını getirebiliyorlar. Anne veya babadan biri çalışmıyorsa çocuğun katılım şansı artıyor. Çocuk yetenekli fakat anne-baba çalışıyorsa

antrenman programına uyamıyorlar. Antrenmanları geç zamana çekiyorum. Gece dokuzda çıkan sporcum var salondan. (A2)

Antrenörlere göre velilerin çocuklarının sporda gelişimine karşı duyarlı olması ve antrenörler ile uyumlu hareket etmesi oldukça önemlidir. Görüşme bulguları, antrenörler ile iş birliği içinde hareket eden ve sporcuyu gelişimi sürecine katkıda bulunan velilerin varlığına işaret etmektedir. Antrenörler, bu velilerin varlığının diğer veliler ve sporcular arasında güçlü ilişkilerin gelişmesine yardımcı olduğunu ve ayrıca kendileri ile sporcuları arasındaki bağı da güçlendirdiğini belirtmişlerdir. *“Bizim takımımızda bir veli var, inanılmaz! Örneğin bir şehirde yarışma var. Hemen internet ortamından grup oluşturur. Sonra gidilecek yer ile ilgili sosyal ve kültürel aktiviteleri araştırır ve onları takım için planlar (A2).”*

Görüşme bulguları sporculara olumlu yaşam becerileri kazandırmada antrenör ve velilerin uyumlu hareket edebildiklerine işaret etmektedir. *“Veliler ile iş birliği kurarak sporcuların doğru şeyleri yapıp yapmadığından haberdar oluyoruz ve çocuğun iyiliğine olan mesela yeterli dinlenme, beslenme gibi şeyleri el birliğiyle çocuğu takip ederek yapmasını sağlıyoruz (A3).”*

Bununla birlikte antrenörler, yüksek beklentili ve sporcuyu gelişimi ile ilgili düşük farkındalığa sahip velilerin sporcuların gelişim süreçlerini olumsuz etkilediğini savunmuşlardır. Antrenörlere göre, bu veliler genellikle sporcuyu gelişimi ile ilgili sabırsız bir tutum takınarak çocuklarının beceri düzeylerini gruptaki diğer sporcularla kıyaslamaktadırlar. Bunun sonucunda bazı antrenörlerin çocukları daha yüksek beceri seviyelerinde zorlayabildiklerini, bunun da sporcuların fiziksel ve psikolojik olarak zarar görmelerine neden olabildiğini savunmuşlardır.

Veliler sıklıkla antrenörlerin çabalarını hafife alabiliyorlar ve çocuklarının beceri gelişimi üzerine daha talepkâr olabiliyorlar. Çocuk, hazırlayıcı bir beceriyi öğrenmeden bir üstteki beceriyi yapamıyor fakat veli ‘neden gruptaki diğer çocuklar yaparken benim çocuğum yapamıyor?’ diyor (A6).

Saha gözlemi bulguları, yarışmacı ortamda çocuğu olan bazı velilerin, çocuklarının maruz kaldığı bazı olumsuz spor deneyimlerini görmezden gelerek çocukları istemese de onları katılıma devam etmeleri için zorlayabildikleri gözlemlenmiştir (Gözlem 2).

Antrenörler, bazı velilerin zaman zaman antrenmanlara müdahil olarak antrenman sürecini sekteye uğratabildiklerini belirtmişlerdir. Görüşme bulgularına göre velilerin sürece müdahalesi, orta ve uzun vadede antrenör-veli anlaşmazlığına yol açarak antrenörün sporcuyu bırakması ile sonuçlanabilmektedir. *“Antrenmanı bir süre izledikten sonra tribünden antrenörlere nasıl daha iyi öğreteceği ile ilgili öneriler veren, ‘şöyle yapsan daha iyi olmaz mıydı?’ diyen veliler var (A4)”*

Antrenörlere göre velilerin düşük ve orta sosyoekonomik düzeyden olması bir süre sonra çocuklarının spora katılımından mali beklenti içerisine girmelerine neden olabilmektedir. Antrenörler, yarışmacı ortama geçen sporcunun ailesinden maddi gelir beklentisine girmenin sporcunun sporu

birakmasına neden olabileceğini düşünmektedirler. *“Bir yere kadar veliler finanse ediyor, çocuklar küçükken. Sonra çocuğu buraya getirmek maddi külfet oluyor onlar için. Zamanla maddi desteği çekmeye başlıyorlar ve spordan beklenti içine giriyorlar. (A2)”*

Okul: Antrenörler, özel okul yönetimlerinin ve öğretmenlerinin sporcu gelişimine ve gerekliliklerine karşı devlet okullarına kıyasla daha duyarlı olabildiğini belirtmişlerdir. Antrenörlere göre yarışmacı sporcu olmak çocuklara özel okullarda burs sağlarken özel okulların da görünürlüğü bu sayede artmaktadır. Böylece okul yönetimleri ve veliler, antrenörlerin belirlediği antrenman programlarına ve buna dayalı sporcu ihtiyaçlarına karşı daha duyarlı olabilmektedirler. Saha gözlemi bulguları spor ortamında özel okullarda eğitime burslu devam eden sporcuların olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte bu sayının spor ortamındaki toplam yarışmacı sporcu sayısına oranla oldukça az olduğu görülmektedir.

Çevre: Antrenörler, toplumun cimmastik sporunu yeterince tanıyamadığını ve bunda kitle iletişim araçlarında cimmastiğin yerinin oldukça sınırlı kalmasının önemli bir rolü olduğunu belirtmişlerdir.

Eskiden televizyonda yarışmalar canlı yayınlanırdı. Şimdi sadece belirli bir kanalda yayınlanıyor. Eğer aynı saatteyse ve reytingi düşükse hiç yayınlanmıyor. Son yıllarda cimmastikte sporcularımız birçok ilki başardı fakat biz bile bunların zor farkına varıyoruz (A3).

Tartışma

Bu çalışmanın amacı yarışmacı cimmastik ortamını sekiz ortam özelliği (Eccles ve Gootman, 2002) kavramsal çatısı bakış açısıyla değerlendirmektir. Görüşme ve saha gözlemlerinden elde edilen verilerden incelenen spor ortamında sporcuların gelişmelerinin bütüncül bakış açısıyla ne düzeyde sağlandığı hakkında kritik bulgulara ulaşılmıştır. Bulgular, a) uygun ve güvenli antrenman/yarışma ortamı, b) yaşam becerileri gelişimi olanakları sunan ortam ve c) paydaşların desteklediği ortam başlıkları altında tartışılmıştır.

Uygun ve Güvenli Antrenman/Yarışma Ortamı

Çalışma bulguları, incelenen spor programının uygun ve güvenli antrenman/yarışma ortamı sunması bağlamında kritik ihtiyaçları olduğunu göstermektedir. Uygun antrenman ortamı, amaçlı alıştırma ve amaçlı oyun aktivitelerinin doğru oranda planlandığı, yarışma ve gezilere katılma olanağının yeteri kadar sunulduğu ve antrenman yükü ile ilgili beklentilerin açıkça belirtildiği ortamlarda gerçekleşebilmektedir (Côté, Young, North ve Duffy, 2007). Bununla birlikte bulgular, incelenen spor ortamında belirgin bir antrenman planının olmadığını ve antrenman yükünün ise genellikle en iyi kabul edilen sporcuyu referans alınarak tek tür belirlendiğine işaret etmektedir. Ayrıca, özellikle çocukluk dönemindeki sporcularda (7-9 yaş), antrenmanlarda onların gelişimsel ihtiyaçlarına uygun olmayan erken fiziksel yüklenmelerin ve teknik gelişimi mükemmelleştirme amaçlı “amaçlı alıştırma” (Ericsson ve diğerleri., 1993) uygulamalarının aşırı odakta olduğu

anlaşılmaktadır. Fiziksel ve motor becerilerde yetkinlik gelişimi, gençlik sporlarına katılımın önemli kazanımlarındandır. Özellikle çocukluk döneminde fiziksel yetkinlik, çocukların fiziksel ve psikolojik gelişimini sağlamada oldukça önemlidir (Harter, 1999). Ayrıca, vücut imajı kaygılarından dolayı (Gill, 2000), yarışmacı spora katılım kişisel fiziksel uygunluk algısını artırıp sporcuların kendi vücutları ile ilgili öz güven geliştirmelerini ve yaşam boyu fiziksel uygunluklarını korumayı destekleyebilir. Bununla birlikte gelişimsel ihtiyaçlara uygun olmayan ve aceleci antrenörlük uygulamaları optimal yetkinlik gelişimini sekteye uğratmaktadır. Bunun sporcular üzerinde sporu bırakmayla sonuçlanan fiziksel ve psikososyal birçok olumsuz bedeli vardır (Fraser-Thomas ve diğerleri, 2005). Antrenmanlarda amaçlı oyun kullanımının oldukça sınırlı olduğu da önemli bulgular arasındadır. Bununla birlikte üst düzey yeteneğin sağlıklı olarak geliştiği spor ortamlarında erken yaşlardan itibaren “amaçlı oyun” aktivitelerinin kullanılması, spora katılımı eğlence ve hazzı üst seviyeye çıkararak sporcuların ileriki kariyerlerinde ihtiyaç duyacağı yüksek içsel motivasyonu, gerekli motor beceri repertuar gelişimini ve bilişsel deneyimleri elde etmelerini sağlamaktadır (Côté ve diğerleri, 2008).

Çalışma bulguları, sporcuların spor ortamı değiştirme ve kritik gelişim dönemlerinde (örn. ergenlik) antrenör izleme ve yönlendirmelerinde önemli ihtiyaçlar olduğuna işaret etmektedir. Katılımcı ortamdaki yarışmacı ortama geçişte antrenman yükünün uygunsuz artırılması ve tek boyutlu gelişim odağının (fiziksel yetkinlik) ön planda tutulması söz konusudur. Erken yaşta bu tip uygulamalara odaklanan spor programlarında yaralanma (Elliot, Goldberg ve Kuehl, 2010), atletik tükenmişlik (Gould, Tuffey, Udry ve Loehr, 1996) ve sporu bırakma (Barynina ve Vaitsekhovskii, 1992) gibi birçok olumsuz spor deneyimi gözlemlenmektedir. Ayrıca, ergenlik döneminde sporcuların yaşadıkları hızlı büyüme ve gelişimsel süreçleri bazı antrenörlerin yönetmekte zorlanabildikleri anlaşılmaktadır. Antrenörlerin sporcuları eksik izleme ve yönlendirmesi özellikle sporcuların gelişimsel spor ortamından (alt yapı) üst düzey elit spor ortamına başarılı bir biçimde geçişini de oldukça zorlaştırabilmektedir (örn., Bruner, Munroe-Chandler ve Spink, 2008).

Fiziksel güvenlikte tesis ve ekipmanlar, uygun antrenman/yarışma ortamının hazırlanmasında oldukça önemlidir. Bakımlı ekipmanların olduğu güvenli bir ortam, günün belirli saatlerinde kalabalık olsa da farklı zengin beceri gruplarının bir arada çalışmasından dolayı çocuk ve gençlere güvenli gelişimsel deneyimler sağlayabilmektedir. Çalışma bulguları, spor ortamındaki ekipmanların uluslararası standartlarda güvenli ve bakımlı olduğunu göstermektedir. Fiziksel güvenlik, beceri öğretiminde temel becerilerin ve uygun ilerleme basamaklarının öğretilmesi ve ayrıca fiziksel risklerin en aza indirilmesi yoluyla da sağlanır (Strachan ve diğerleri., 2011). Beceri öğretiminde antrenörlerin aldıkları “teknik düzeltme amaçlı geribildirim verme” ve “hazırbulunuşluk sezme” gibi koruyucu önlemlerin, alanyazında önerilen yöntemler ile örtüştüğü görülmektedir. Antrenörlerin teknik düzeltme ve geribildirim kullanımları, alanyazında sporcular tarafından da genel cesaretlendirme kullanımından daha değerli bulunmuştur (Smoll ve Smith, 2002).

Spor programlarında fiziksel güvenliğin yanında, psikolojik güvenlik de oldukça önemli bir konudur. Psikolojik güvenlik, "takım üyelerinin kişilerarası risk almada güvenli hissettikleri hakkında ortak inanış geliştirmesi" olarak tanımlanmıştır (Edmondson, 1999). Takımda aile iklimi yaratmanın, önemsizleşmenin ve cesaretlendirme ve yardımlaşmanın baskın olduğu ortamların psikolojik olarak güvenli olduğu görülmektedir (Strachan ve diğerleri., 2011). Dolayısıyla güvenli bir spor ortamında antrenörlerin sporcularıyla olan ve sporcuların kendi aralarındaki etkileşimlerinin yapıcı ve olumlu olması beklenir. Bununla birlikte çalışma bulguları, antrenörlerin sporcularla olumsuz etkileşime geçme ve spor ortamında istenmeyen davranışlar sergileme yoluyla güvensiz bir psikolojik ortam oluşturabildiklerini göstermektedir. Alanyazında, sporculara uygun olmayan davranış ve tehditkâr tutum sergileyen ve onlarla kötü iletişime geçen antrenörlerin bulunduğu spor programlarında çocuk ve gençlerin psikolojik güvenlik, destekleyen ilişkiler ve aidiyet geliştirme alanlarında sporda gelişimi sekteye uğratabilecek birçok olumsuz deneyim yaşadıklarını göstermektedir (Fraser-Thomas ve Côté, 2009).

Yaşam Becerileri Gelişimi Sunan Ortam

Spora katılım, sporda uzun vadede gelişimde ve günlük yaşamda kritik rol oynayan yaşam becerilerinin geliştirilmesinde birçok olanak sunabilmektedir. Bunların arasında liderlik, iradeli olma ve iş birliği sayılabilir. Yarışmacı ortamda ise sorumluluk alma, karar verme, kendi kendine harekete geçme (özerk davranış), tolerans, zaman yönetimi ve güven yer alır (Côté ve Fraser-Thomas, 2007). Strachan ve diğerleri (2011) elit spor ortamında bu özelliklere ek olarak korkuların üstesinden gelme, zihinsel dayanıklılık, çalışma etiği ve konsantrasyon becerilerinin geliştirilebildiğini belirtmişlerdir. Bu bağlamda, güncel nitelikli antrenörlük tanımına göre antrenörlük uygulamalarının yarışmacı spor ortamında sporcuların öz güven (örn., olumlu öz saygı), bağ (antrenör ve diğerleriyle olumlu ilişkiler geliştirebilme) ve karakter (saygı, dürüstlük, empati ve sorumluluk) gelişimlerini desteklemesi beklenir (Côté ve Gilbert, 2009). Çalışma bulguları, incelenen spor ortamında özellikle özerklik, psikolojik dayanıklılık, motivasyonel iklim, [olumsuz] antrenör davranışları ve aidiyet'in öncelikli ihtiyaç alanları olduğunu göstermektedir.

Öncelikle, incelenen spor ortamında sporcuların özerklik gelişiminin yeterince desteklenmediği anlaşılmaktadır. Bulgular, antrenörlerin genellikle antrenör merkezli öğretim yaklaşımı (antrenman ile ilgili tüm karar verme mekanizmalarında antrenörlerin olması) benimsediğini göstermektedir. Ayrıca, alanyazınla paralel olarak, antrenörlerin, sporcu özerkliğinin erken yaşta geliştirilemeyeceği gibi yanlış kanıları da bulunmaktadır (Cassidy, Jones ve Potrac, 2008). Özerklik gelişimi, birçok alanda etkili ve sağlıklı bir gelişim için oldukça önemlidir (Deci ve Ryan, 2002). Çocuk ve gençlerin kendi aktivitelerini seçme ve karar verme mekanizmalarına katılmasının önemine okul sonrası spor programlarında ve antrenörlük ortamında sıklıkla vurgu yapılmaktadır (Coatsworth ve Conroy, 2009; Dierking ve Falk, 2003). Özerklik, kontrollü ortamlarda antrenörün

sporcuya seçme ve alınan kararlarda söz hakkı tanıma fırsatları yaratması yoluyla oluşur (Gillet, Berjot, Vallerand ve Amoura, 2012). Özerklik, yetenek gelişimi ortamlarında üst düzey yetenek belirleyicilerinden biri olan “yaratıcılık” geliştirmede birincil rol oynar (Craft, 2005). Self determinasyon teorisine göre sosyal ortamlar kişilerin özerklik (iradeli karar verme), ilişkili olma (başkaları ile anlamlı bağlar kurma ihtiyacı) ve yetkinlik (istenen çıktılar üretebilmede yeterlik algısı) ihtiyaçlarını karşılar nitelikte olmalıdır (Deci ve Ryan, 2002). Bu da sporcuların gelişimsel ihtiyaçlarını önceleyen öğrenen merkezli antrenörlük pedagojisi ile olanaklıdır (Kılıç ve İnce, 2019). Özerklik geliştiren spor ortamları sporcularda spordan kalıcı zevk alma ve adanmışlığı artırarak (Horn, 2015; Larson, Young, McHugh ve Rodgers, 2020) sporu bırakmayı azaltabilmektedir (Gillet ve diğerleri., 2012).

Antrenörlerin sporcuların özelliklerine göre farklı motivasyon yöntemleri kullanmaları, cimnastikteki zorlukları aşma yoluyla sporcularda psikolojik dayanıklılık ve adanmışlık kazandırmayı amaçlamaları ve sporcuların yarışma deneyimlerini artırmaları, güncel sporcu gelişim model ve yaklaşımları ile örtüşen stratejiler olarak kabul edilebilir. Örneğin, Mükemmellik Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri yaklaşımına göre (Psychological Characteristics of Developing Excellence; Abbott ve Collins, 2004) sporcuların üst düzey performans yolunda gelişebilmeleri için yüksek sayıda yarışma ve gelişim seviyelerine göre üstesinden gelebilecekleri ölçüde fiziksel ve psikolojik yükleri deneyimlemeleri beklenir. Bununla birlikte çalışma bulguları, sporcuların üstesinden gelemeyecekleri fiziksel ve psikolojik yüklere maruz kalabildiklerine ve bu yükler ile baş edemeyen birçok sporcunun sporu bırakabileceğine işaret etmektedir. Oluşturulan motivasyonel iklim bağlamında, antrenörlerin yetenekli addedilen sporculara yarışmalara katılım ve sürekli liderlik rolü verme yoluyla spor ortamında ego iklimi (ego climate; Ames, 1992) yarattıkları ve diğer sporculara karşı ayrıştırıcı ve olumsuz tutum ve davranışlar sergileyebildikleri gözlemlenmiştir. Ego yönelimini yüreklendiren ortamlarda kişiler kendi yetkinliğini başkalarının performansına göre değerlendirirken (Duda, 1993) başarının aldatma ya da üstün yetenekten ortaya çıktığını düşünürler (Solmon, 1996). Kendinden daha yetenekli görünen akranlarının yanında ise ego yönelimli sporcuların öz güveninin hasar görme olasılığı oldukça yüksektir. Ego yönelimi, sporcuların anti sosyal ve spor insanlığına uymayan davranışları sergilemede de daha eğilimli olmalarına neden olmaktadır (Kavussanu ve Ntoumanis, 2003).

İncelenen spor ortamında bazı görgü kurallarının ve etik değerlerin (saygı, iş birliği ve spor insanlığı) sporculara benimsetme amacı güdülmesi söz konusu olmasına karşın, olumsuz rol model olan ve fiziksel ve psikolojik cezalandırmalara başvuran antrenörlerin varlığı azımsanmayacak kadar fazladır. Kontrolcü ve olumsuz antrenörlük davranışlarının sporcu gelişimi üzerinde içsel motivasyonu düşürme, korku uyandırma, öz güven kaybı ve karakter gelişimini sekteye uğratma gibi birçok olumsuz etkisi bulunmaktadır (Gearity ve Murray, 2011; Stirling ve Kerr, 2013). Yakın zamanda ergen yarışmacı sporcular üzerine yapılan bir araştırmada antrenörlerin cezalandırıcı davranışlarının

(ciddiye almama/oyuna almama, bağırma, egzersizle cezalandırma vb.) sporcuların spor ortamından gelişimsel kazanım elde etmelerini engellediğini göstermektedir (Battaglia, Kerr ve Stirling, 2017).

Çalışma bulguları, sporcularda aidiyet gelişimini olumlu ve olumsuz etkileyen uygulamaların varlığına işaret etmektedir. Antrenörlerin, düşük sosyoekonomik düzeyden sporcuları kötü alışkanlık geliştirebilecekleri zararlı ortamlardan koruma amacıyla spora katılımını ayrıca teşvik etmelerinin ve bu sporcuların uzun vadeli katılımını desteklemek amacıyla onlara kişisel girişimler yoluyla maddi destek sağlamalarının sporcuların aidiyetini geliştireceği savunulabilir. Ayrıca, sporcu yetiştirmek amacıyla uygulanan projeler genç cimnastikçilerin aidiyetini ve spora katılım motivasyonunu artırabilir. Aidiyet, bir etkinliğe katılımın istikrarlı hale gelmesinde oldukça önemlidir (Allen, 2003). Aidiyet fırsatlarının spor ortamındaki varlığı, sporcuların spor ortamına anlamlı bir biçimde dahil edilmesiyle ilişkilidir. Aidiyet geliştirme fırsatlarının sunulmadığı ortamlarda dışlama, ötekileştirme ve gruplar arası çatışma gözlemlenmektedir (Eccles ve Gootman, 2002). Bulgular, olumsuz antrenör-antrenör ve antrenör-sporcu ilişkilerinin ve ayrıca kulüplerarası rekabetin sporcuların spor ortamındakilerle (örn., akranlar ve antrenörler) anlamlı bağlar geliştirmesini engelleyebildiğine işaret etmektedir. Alanyazında, olumsuz antrenör-sporcu ve sporcu-sporcu ilişkilerinin özellikle aidiyet geliştirme, destekleyen etkileşim ortamı oluşturma ve psikolojik güvenlik sunmada program niteliğini oldukça fazla düşürdüğü belirtilmektedir (Fraser-Thomas ve Côté, 2009).

Paydaşların Desteklediği Ortam

Çalışma bulguları, alanyazın (Strachan ve diğerleri., 2011) ile uyumlu olarak, velilerin spor ortamında bulunmak için olumlu girişimlerde bulunduğunu ve antrenörlerin de olumlu veli desteğini cesaretlendirdiklerini göstermektedir. Ayrıca, veliler antrenmanlarda ve yarışmalarda antrenörler ile ortak çaba gösterebilmişlerdir. Antrenör ve velilerin sporcuların yarışmacı ortamdaki gelişimlerinde oldukça önemli bir rolü vardır (Gould, Dieffenbach ve Moffet, 2002). Olumlu veli davranışlarının antrenörler tarafından sistematik olarak cesaretlendirilmesi gerekmektedir (Strachan ve diğerleri., 2011). Veliler, spor ortamlarına kaynak yaratma ve gönüllü hizmet gibi birçok yolla katkıda bulunabilmektedirler.

Bununla birlikte bulgular, çocuklarının spor kazanımlarını olumsuz etkileyen tutum, beklenti ve davranışlara (örn., yüksek beklenti, akran kıyaslaması ve fiziksel zorlamaya teşvik) sahip olan velilerin varlığını göstermektedir. Veli beklentileri ile çocukların başarısı arasında olumlu bir ilişki olmasına karşın yüksek veli beklentisi çocuklarda baskı ve stres ortamı oluşturarak spora katılımı olumsuz etkileyebilmektedir (Côté ve Fraser-Thomas, 2007). Bazı velilerin sporcu gelişimindeki sorumluluğu antrenörlere yüklerken çocuklarının olumsuz spor deneyimlerini de fiziksel performans gelişimi uğruna görmezden gelebildiği gözlemlenmiştir. Veli dahiliyetinin küçük yaşlarda daha yüksek derecede olması beklenmekteyken (Wuerth, Lee ve Alfermann, 2004) bu velilerin sporcu gelişimindeki “eti senin kemiği benim” yaklaşımı, antrenman ortamında hesap verilebilirlik ve iş

birliği unsurlarını zedeleyerek çocuk ve gençlerin sporda gelişimlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Dolayısıyla incelenen spor ortamında sporcu gelişimi ile ilgili veli farkındalığının artırılmasının oldukça önemli bir ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Toplum, gençliğin olumlu gelişiminin sağlanmasında ortamlar ile kişiler arasındaki dinamiklerin anlaşılması ve desteklenmesi için önemli bir odak noktasıdır (Benson ve diğerleri., 2006; p. 926). Bu bağlamda okul ve çevrenin de spor programlarının işleyişi üzerinde önemli etkileri vardır (Gould ve diğerleri., 2002). Örneğin, yarışmacı spor ortamında burs olanağının yüksek olması (Gould ve Carson, 2004), veli ve antrenörü motive eden önemli bir unsurdur. Bulgular, özel okullarda burslu öğrenim gören sporcuların gelişimsel deneyimlerine belirgin olarak destek sunulurken devlet okullarındaki sporcuların okul ortamında olumsuz etkilenme riskinin daha yüksek olabileceğine işaret etmektedir. Önceki çalışmalar (örn., Strachan ve diğerleri., 2011) ile uygun olarak çalışma bulgularından, katılımcı antrenörlerin veya spor kulüplerinin okullarla yarışmacı spora katılım hakkında yerleşik bir anlaşmasının veya fikir birliğinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Alanyazında genç yarışmacı sporcuların yüksek akademik başarı ve akademik benlik algısının olduğu ve bunun stresle başa çıkmayı artırdığı ortaya konmuştur (Brettschneider, 1999). Ayrıca çocuk ve gençlerin okul ile uyumu, aile ve akranlarından destek alamadıklarında onlar için koruyucu bir unsur olmaktadır (Botcheva, Feldman, ve Leiderman, 2002). Dolayısıyla okul – spor programları iş birliğinin artırılması, sporcuların her iki alanda çok daha başarılı olmasını desteklerken olumsuz sporcu deneyimlerinin en aza indirgenmesine katkıda bulunacaktır.

Sonuç

Çalışma bulguları, incelenen yarışmacı spor ortamının olumlu sporcu gelişimi için optimal bir ortam sunmada katkıda bulunduğu kadar geliştirilmesi gereken kritik boyutların da varlığını göstermektedir. Program değerlendirmesinde sekiz ortam özelliği kavramsal çatısının kılavuz olarak kullanılması, program ihtiyaçlarının ekolojik bir bakış açısıyla incelenmesini sağlamıştır (Bronfenbrenner, 1999). Bu yöntemle, sporda üst düzey sporcu gelişimine etkisi olan kritik kişisel ve ortama dayalı etkenler farklı katmanlarda (örn., antrenör, aile, fiziki ortam, okul) birlikte ele alınabilmektedir. Ayrıca, katılımcı gözlem yöntemiyle spor ortamının uzun erimde incelenerek antrenör raporları ile eşleştirilmesi, çalışmanın inandırıcılığını artırmaktadır. Bulgular, incelenen spor ortamı için yarışmacı Türk gençlik sporu bağlamında sporcuların gelişimsel kazanımlarının zaman içinde kötüye gitmesinin nedenlerini kısmen açıklar niteliktedir (Kılıç ve İnce, 2021). Spor programlarının niteliğinin belirlenmesine antrenörlerin birincil etkisi dikkate alındığında üst düzey yeteneğin geliştiği yarışmacı spor ortamında önemli program ihtiyaçlarının gözlemlenebilmesi, antrenörlerin sürekli mesleki gelişim programlarına olan ihtiyacını ortaya koymaktadır (Bean ve diğerleri., 2018; Kılıç ve İnce, 2021). Türkiye'de antrenörler, genç sporcuların bağlama bağlı gelişimsel ihtiyaçlarını destekleme konusunda yetersiz mesleki alan bilgisine ve pedagojik içerik bilgisine sahiptir (Ince, 2019; Yapar ve İnce, 2014a).

Türk antrenörler, mesleki ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikli bilimsel bilgiyi etkili olarak kullanamamaktadır (Kılıç ve İnce, 2015; İnce, 2019). Yakın zamanda, sosyal öğrenme teorisine dayalı mesleki öğrenme grubu yaklaşımı (örn., Communities of Practice, Wenger, 1998) ile oluşturulan mesleki gelişim programları, beden eğitimi ve antrenörlük ortamlarında bilgiyi uygulamada yüksek dönüştürücü etki sağlamıştır (örn., Culver ve Trudel, 2006; Hünük, İnce ve Tannehill, 2013). Dolayısıyla, ölçülebilir program ihtiyaçlarına dayalı oluşturulacak mesleki öğrenme grupları, gençlik spor programlarının niteliğinin artmasına katkıda bulunabilir.

Çalışma bulguları, Ankara ilinde bulunan bir spor ortamının program ihtiyaçlarını yansıtmaktadır. Çalışma verilerini antrenörler ile yapılan odak grup görüşmesi ve boylamsal saha gözlemleri oluşturmaktadır. Bütünsel bakış açısına dayalı program değerlendirmeleri gençlik spor araştırmalarında oldukça azdır. Spor programlarının değerlendirilmesi ve niteliğinin artırılması bağlamında, gelecekteki çalışmalar, çocukların ve gençlerin katıldığı "katılımcı" ve "yarışmacı" spor ortamlarını nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanarak bu bütüncül bakış açısıyla değerlendirmelidir. Ayrıca sporcuların gelişimsel kazanımlarının (örn. Kılıç ve İnce, 2021) ve antrenör davranışlarının (örn. Yapar ve İnce, 2014b) farklı spor ortamlarında boylamsal olarak incelenmesi, program içeriği ve uygulaması bakımından kapsamlı ve etkili bir program değerlendirmesi sağlayacaktır.

ENGLISH VERSION

Introduction

More than 4.5 million children and youth participate in organized sports in Turkey (Ministry of Youth and Sports, [GSB] 2018). Currently, the world's leading sports programs adopt models and approaches targeting the holistic development of children and youth (e.g., long-term athlete development approach; Açıkada and Hazır, 2016; Balyi, Way, and Higgs, 2013). Participation in sports settings can lead to improved physical performance, physical health, basic motor skill development, and the development of critical life skills (e.g., leadership) that children and youth can transfer from the sport setting to other areas of their lives (Fraser-Thomas, Côté, and Deakin, 2005). However, sports participation does not automatically guarantee positive outcomes from sports (Coakley, 2016). Negative experiences in sports settings can lead to burnout, injuries, and dropout in children and youth (e.g., Fraser-Thomas et al., 2005; Pehlivan, 2013). Regarding social inclusion, negative sports experiences may lead to substance abuse, modeling negative adult and criminal behaviors (Fraser-Thomas et al., 2005).

Many studies in the literature on athlete development emphasize that (a) high-level performance, (b) sustainability of sport participation, and (c) personal development should be addressed together in sports programs for children and youth to develop healthy performance in sports, participate in sport for life, and achieve positive personal development gains through sport participation. This is possible by meeting athletes' physical, psychological, social, and emotional needs (e.g., Balyi et al., 2013; Côté and Fraser-Thomas, 2007). The holistic gains children and youth can achieve through sports participation are defined in the literature as competence, confidence, connection, and character development (Côté and Gilbert, 2009). Accordingly, competence is defined as sport-specific technical, tactical, and physical skills; confidence is defined as athletes' inner self-esteem and self-confidence; connection is defined as athletes' ability to establish quality interpersonal relationships in and out of sport; and character is defined as athletes' ability to exhibit positive social behaviors with empathy, respect, and a sense of responsibility while avoiding antisocial behaviors. Research shows that in sports environments where these outcomes are developed in athletes, healthy performance improvement, sustainable participation in sports, and personal development can be realized together (e.g., Côté and Hancock, 2016). Recent research findings in the Turkish youth sports

environment indicate that sports environments are insufficient to meet the developmental needs of children and youth (Kılıç and İnce, 2021; Pehlivan, 2018; Yapar and İnce, 2014). This study examines how the competitive gymnastics setting supports the holistic development of children and young gymnasts in sports.

To comprehensively understand the quality of sports programs, developmental psychology and sports psychology research emphasizes the need for a holistic examination of children and youth's activity environments from a Positive Youth Development perspective (e.g., Petitpas et al., 2005; Strachan, Côté, and Deakin, 2011). According to the Positive Youth Development approach, children and young people should be seen as assets whose potential should be developed rather than individuals whose problems should be solved (Damon, 2004). The context in which an individual lives defines their physical and social environment and includes the relationships they establish in this environment (Bronfenbrenner, 1999). From this ecological perspective, the need for eight main features (8 Features of Positive Developmental Settings; Eccles and Gootman, 2002) in educational settings to ensure the positive development of children and youth has been emphasized in the literature. These are (a) Physical and psychological safety, (b) appropriate structure, (c) supportive relationships, (d) opportunities to belong, (e) positive social norms, (f) support for efficacy and mattering, (g) opportunities for skill building, and (h) integration of family, school, and community efforts. The defined features provide a robust conceptual framework to better understand how youth sport environments should be structured (Fraser-Thomas et al., 2005).

Physical and psychological safety refers to the availability of safe facilities and equipment in youth sport settings and field practices that foster safe and respectful interpersonal relationships. In the literature, it has been reported that athlete-peer communication influences the development of physical self-esteem in children (Vazou, Ntoumanis, and Duda, 2006) and the development of perception of competence and self-evaluation, especially in adolescent athletes (Horn, 2004).

An appropriately structured training/competition environment refers to rules and constraints regarding clear and consistent developmental expectations of children and young people depending on their age and competitive level. Appropriately structured training/competition environments protect young athletes from uncertainty and randomness and help them achieve optimal sport development (Côté and Fraser-Thomas, 2007).

Supportive relationships refer to an environment where children and young people are supported in sports, experience positive communication, and develop commitment. Coaches' support for athletes can develop positive perceptions of competence and high levels of enjoyment and motivation in athletes, which play an essential role in supporting children's physical, psychological, cognitive and emotional development (Côté, Strachan, and Fraser-Thomas, 2008; Jowett and Poczwardowski, 2007).

Opportunities to belong refers to an environment where social participation and inclusion dominate youth sports programs. Being a member of a team or developing friendships can increase children's motivation and enthusiasm for sports (Allen, 2003). Coaches in sports settings can primarily support this aspect.

Positive social norms mean an environment that promotes the development of values and moral judgments in children and youth while preventing the development of antisocial and irresponsible behaviors. Participation in sports leads to the development of values and moral judgments in children and young people. These include fair play, respect, and cooperation (Côté et al., 2007). In the absence of this feature in environments, research indicates that sports environments are more likely to be associated with negative social norms (e.g., violence and low moral judgment) (Bredemeier, 1995).

In a setting that supports efficacy and mattering, coaches are expected to support athletes and allow and encourage their autonomous behaviors. In autonomy-supportive sports environments, athletes must face physical and psychological challenges that they can overcome and grow from a developmental perspective that evaluates their development according to their parameters. Providing children and young people with the opportunity to make decisions about their participation is critical in developing long-term intrinsic motivation (Mallett, 2005) and complex problem-solving skills (Kılıç and İnce, 2019).

The settings that provide skill-building opportunities are directly related to the quality of children and young people's learning experiences. To achieve this, it is emphasized to approach development in sports from a long-term and holistic perspective (e.g., Long-term Athlete Development Perspective, Balyi et al., 2013). Having many different, less structured sports experiences at an early age (early diversification) can enable this characteristic by providing exposure to many different sports skills and high interaction with the stakeholders of those sports environments (Côté and Fraser-Thomas, 2007). In addition, "deliberate practice" (Ericsson, Krampe, and Tesch-Römer, 1993), designed following the developmental level of children and young people, will provide opportunities to increase and develop their motor skill repertoire in appropriate conditions.

Finally, settings integrating the family, school, and community aim to blend the different environments in which children and young people live to increase their communicative power and minimize conflict and disagreements. In facilitating develop children and youth in sports, parents play an essential role in developing positive relationships and interacting with other important stakeholders such as coaches (Jowett and Poczwardowski, 2007). Also, the structure and environment of the community can ensure the long-term participation and progression of children and young people in sports (Côté, Baker, and Abernethy, 2007)

Perkins and Noam (2007), based on their study using the abovementioned setting features, emphasized the importance of coaches creating a physically safe environment, promoting emotional health in athletes, and creating a supportive, inclusive, and mutually respectful environment in sports settings. The authors also underlined that sports programs should be based on clear rules and expectations for athletes, coaches, and parents, appropriate and consistent activities, and open stakeholder communication.

Strachan et al. (2011) evaluated a competitive sport setting using the Eight Setting Features conceptual framework. Their results showed that sports environments primarily require a) an appropriate training environment, b) opportunities for physical, personal, and social skill development, and c) a supportive interaction environment. Recent research findings emphasize that each of the eight setting characteristics is important for youth sports programs and emphasize the need to examine different sports programs from this perspective (Bean et al., 2018). Researchers have noted that in high-quality sports programs, the opportunities for athletes to develop autonomy and positive bonds and make free choices are much greater than in other sports programs. In addition, the study reported that athletes in high-quality sports programs had higher perceptions of goal setting and perceived less negative sports experiences than low-quality sports programs.

When appropriately designed, participation in a competitive sport setting can contribute significantly to athletes' holistic development (e.g., Strachan et al., 2011). Without focusing on the quality of content and practice, it is impossible for sports programs to holistically support youth development in sports (Holt and Sehn, 2008). Specifically, evaluating the factors, including coaching behaviors and practices with the conceptual framework of the Eight Setting Features, is critical in obtaining the knowledge needed to improve the quality of youth sports programs from a social-ecological perspective. This study aims to evaluate a competitive gymnastics environment from the perspective of coaches using the Eight Setting Features conceptual framework.

Method

Research Design

From more than two decades of research on athlete development, it is clear that sport environments with early specialization are associated with numerous negative athlete outcomes in physical (e.g., injuries), psychological (e.g., burnout), and social (e.g., isolation) aspects (e.g., Wiersma, 2000; Barynina and Vaitsekhovskii, 1992). Consequently, examining the quality of such sports settings in other cultures has increased (e.g., Strachan et al., 2011). A recent study in the Turkish youth sports environment suggests that the holistic sports outcomes of adolescent gymnasts are deteriorating (Kılıç and İnce, 2021). Based on this, an in-depth examination of the program quality of the Turkish gymnastics environment with different data sources appears to be a priority. For this purpose, a case study design, considered appropriate for program evaluation, was used in this study (Yin, 2009; p. 15).

This design provides data triangulation in answering the research question(s) by using multiple sources of information (e.g., interviews and observations) that enable researchers to examine recurring data structures and themes in depth (Creswell, 2009).

Participants

Coaches working in competitive artistic gymnastics setting in a professional gymnastics hall in Ankara were invited to the study. The sport setting and the coaches working in the setting were determined by criterion-based sampling (Sparkes and Smith, 2013; p. 70) to obtain more in-depth information about the sports experiences related to the topic under study. The author first invited coaches who could provide in-depth information about working in the identified sport setting to the study. The conditions of having at least a second-level coaching degree and two years of coaching experience in a competitive sports environment were sought in determining the participants. Six invited coaches were accepted to the study (Table 1). In the literature, it is stated that in qualitative data collection, a range of six to ten participants for each stakeholder group (e.g., coaches) is generally sufficient for the data to reach saturation regarding density and richness on a particular topic (Guest, Bunce, and Johnson, 2006).

Table 1. *Demographics of coaches*

Code	Age	Athletic experience	Coaching experience (year)	Education	Coaching Level
A1	31	Yes	10	Coaching; Undergraduate	2
A2	40	Yes	22	Coaching; Undergraduate	4
A3	29	Yes	9	Coaching; Undergraduate	3
A4	53	Yes	30	Coaching; Undergraduate	4
A5	33	Yes	10	Coaching; Undergraduate	2
A6	32	Yes	9	Physical Education and Sports; Undergraduate	2

Sport Context

The sport setting examined in the study has the characteristics of an early specialization environment in sports and is one of the most established professional gymnastics halls in Ankara. The participant coaches work in a competitive sport context in the gymnastics hall. The gymnastics hall serves many athletes on all days of the week. In addition to national athletes and Olympic gymnasts, competitive gymnasts of clubs, developmental-level gymnasts, and gymnasts new to gymnastics training in the gym. While mainly competitive gymnasts and developmental-level gymnasts train in the gymnastics hall on weekdays, the hall primarily serves gymnasts who receive basic gymnastics training on weekends. With an audience capacity of 250 people, the gymnastics hall offers a training and competition environment for gymnasts from more than 15 sports clubs (Turkish Gymnastics Federation, 2022).

Researcher Reflexivity

The study's author is 43 years old and working as a lecturer at a state university. Since his career as a research assistant, the author has taken an active coaching role in basic and developmental gymnastics. In addition, the author has focused on creating and maintaining a professional learning community focused on coaches' application of scientific knowledge in the same sports environment with the role of a researcher and examining its effects on coach learning and athlete development. It can be argued that the author's long-term coaching and research experience in the studied gymnastics setting enhanced the quality of the study data, especially by enabling the identification of participating coaches who are likely to provide in-depth information about the focus of the study and the comprehensive observation of the dynamics of the sports environment.

Data Collection

The study data were collected through focus group interviews with coaches and participant observations in the sport setting. Focus group interviews are widely used in social science research and applied research involving program design and evaluation (Marshall and Rossman, 2014). The social orientation of the focus group interview allows this method to work with participants in a more natural and relaxed atmosphere compared to experimental study settings and interview methods (Marshall and Rossman, 2014). The focus group interview was semi-structured (Sparkes and Smith, 2013). The interview form was prepared following the eight setting features framework (Table 2). The interview questions consisted of twelve questions, four questions about the demographic characteristics of the coaches and then eight questions about the setting features. The focus group interview was conducted with six coaches in a university laboratory. The interview lasted approximately 90 minutes. Having coaches report their experiences/opinions in a focus group interview can be perceived as a limitation if some participants dominate the discussion compared to others (Sparkes and Smith, 2013; p. 87). Although this was not observed in this study, the researcher prevented the dominance of opinions by approaching the relatively quieter participants in the group in a similarly supportive manner.

Table 2. *Eight Setting Features (Adapted from Eccles and Gootman, 2002)*

Feature	Indicator
1. Physical and psychological safety	Safe and health-promoting physical setting, Supporting safe interaction between athletes
2. Appropriate Structure	A setting with clear rules and expectations, continuity and predictability, and follow-up appropriate the age of athlete
3. Supportive Relationships	Warm, close, bonding, positive communication, supportive, caring and responsible setting
4. Opportunities to Belong	A setting that creates opportunities to encourage participation, considering differences (skill level, gender, socioeconomic status, ethnicity, disability, etc.)
5. Positive Social Norms	Supporting environment with codes of conduct, expectations, ways of doing things, values and service obligations.
6. Support for Efficacy and Mattering	Setting taking children and young people into account, gives them responsibility, gives them loads appropriate to their developmental level, and encourages development-centered practices.
7. Opportunities for Skill Building	Practices that create opportunities to develop physical, intellectual, psychological, emotional, and social skills. An environment that creates opportunities to promote cultural literacy, media literacy, and communication skills. Environment that creates opportunities to develop social and cultural capital.
8. Integration of Family, School, and Community Efforts	Program that ensures concordance, coordination and synergy among family, school, and community

The researcher took field notes in the physical workplace of the coaches in the role of a coach using the "participant observer" method (Creswell, 2012). Participant observations were conducted through the lens of the eight setting features. Using direct observation as a participant observer can provide the researcher with an in-depth understanding of the sports environment that is not usually discernible to the present participants (Patton, 2002). Researcher observations facilitated more reliable and detailed information gathering by allowing the researcher to see various interactions and behaviors that may not be mentioned in the interview. Participant observations were conducted for four weeks at the beginning of the season. Two participant observations were conducted each week, lasting an average of three hours each, and each observation was recorded in writing as a field note at the end of the observation. A total of eight participant observations were carried out in four consecutive weeks and within the scope of training. All observations considered the time intervals when the gymnasts used the gym intensively.

Data Analysis

The focus group interview was audio-recorded and transcribed verbatim. A total of 40 pages of analysis were obtained from the focus group interview and participant observations. The transcribed texts were coded separately and were analyzed using Thematic Analysis. Thematic analysis was performed using the 6-stage thematic analysis model (Braun, Clarke, and Weate, 2016). The stages of the thematic analysis model are a) familiarization with the data, b) generating initial codes, c) searching for the themes, d) reviewing the themes, e) defining and naming themes, and (f) producing the report. In data analysis, deductive logic was adopted to determine data categories based on the eight setting characteristics. The author examined the data for recognition and created the first codes and themes. Another researcher, who has a Ph.D. in sports sciences and qualitative research experience, examined the themes created and gave feedback to the author about the analysis. As a result, the first author refined the themes and defined and named the themes, producing clear descriptions and names for each theme.

Trustworthiness

Methodological triangulation (Patton, 2002), member checking (Creswell, 2009), and peer debriefing (Patton, 2002) were used for the quality of the study. First, the study findings include a focus-group interview with coaches and participant observation. It is often suggested in the literature that there is an over-reliance on the self-report method in youth development research in sports; therefore, data triangulation of self-report-based data through field observation-based data is recommended to improve the data quality (Jones, 2015). Long-term interaction with the data source (the sport setting under study) improved the quality of the data collected (Spradley, 2016). Furthermore, the participating coaches confirmed the accuracy of the focus group interview analysis. The coaches did not want any changes to be made to the findings. Finally, the study's findings were examined by a researcher with a doctoral degree who is an expert in the field. No inconsistencies were observed in the interpretation of the findings.

Ethical Permissions for The Study

To conduct the study, the approval of Kırşehir Ahi Evran University Publication Ethics Committee was obtained. All the rules specified in the "Directive on Scientific Research and Publication Ethics of Higher Education Institutions" were followed in this study. In the study, none of the issues specified under the heading "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics" in the second part of the relevant directive are in question.

Ethics committee permission information: Name of the ethics review board = Kırşehir Ahi Evran University Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Committee

Date of ethical assessment decision = 17 August 2022

Results

The findings of the researcher's notes based on the focus group interview and field observations were presented following the headings of the eight setting features framework (Eccles and Gootman, 2002). Quotations are used to enhance the clarity of the findings. Almost all participant coaches agreed with the ideas shared in the focus group interview. Therefore, the reported quotes represent the main findings of the study. The focus group findings were presented in conjunction with participant observation findings (where appropriate).

1. Physically and Psychologically Safe Setting

Physical facilities and physical safety. According to the findings from the participating coaches and field observations, the sports environment and the equipment used were original and reliable. However, the fact that the gymnastics hall is the only one in the province with high standards and that different branches (e.g., rhythmic gymnastics and artistic gymnastics) are practiced together causes the environment to become quite crowded at certain hours. Coaches stated that this situation might negatively affect the gymnasts' skill learning and physical safety.

In the hall, there is equipment that male and female gymnasts use in common. One is the table vault, and the other is the floor apparatus. There is a lot of overlap, especially on these. The number of apparatuses men need to specialize in is six, and women are four. When male or female athletes spend a long time specializing in common equipment, others do not work as much as they should (A1).

A3 argued that the training hours, determined depending on school hours, were one of the main reasons for this crowd in the sports environment, creating different needs in the sports hall.

Since the children leave school simultaneously, all skill groups start training simultaneously. When children want to go to the restroom, it is almost impossible for them to return to their places without interfering with the work of other gymnasts. Whenever we want to use support equipment or a specific training area/toilet, it coincides with other people's training, and we cannot use it (A3).

In parallel with the coaches' statements, all field observations indicate problems in the training environment, especially regarding safe training at certain hours and efficient use of the space.

The coaches stated that to ensure the gymnasts' physical safety, they sensed the gymnasts' readiness, staying close to them and intervening early in case of faulty performance. The coaches stated that they first make sure of the physical readiness of the gymnasts when teaching a new high-level skill, and then they start to encourage them to learn that skill. According to the coaches, this approach protects athletes from severe injuries and disabilities.

Our sport involves a high level of risk. Therefore, coaches look at their athletes' technical performance to predict future injuries. I warn my gymnasts, "Look, if you keep doing this movement like this instead of like that, you will injure yourself in the future" (A2).

According to relatively more experienced coaches, another important element to protect athletes from injuries was to stay close to the athletes during skill teaching and skill execution:

Gymnasts are unpredictable. They can perform a skill perfectly but fall at any moment. The solution is first to sense their readiness for the movement. Then, since there is always a high risk of serious injury in the movement, you should always be there when they do it. If you don't, you cannot be proactive, and the consequences can be devastating (A4).

Field observations show that coaches take the necessary safety precautions while athletes learn and perform the skills (Observations 1-8). However, the findings also showed that some coaches provided instructive feedback on the athletes' performance. In contrast, other coaches failed to provide feedback on skill teaching and may have a hurried attitude in teaching the skill (Observation 3).

Psychological safety. Coaches argued that the coach-athlete relationship begins early in the child's life and that the price of a negative relationship is often paid by dropping out of the sport in adolescence. According to the coaches, a relationship in which the gymnast can establish closeness with the coach should be provided to achieve high athletic success.

In a way, there is a psychological process here. There is an emotional bond between the gymnast and the coach. Without this bond, they can easily become disenchanted with sports, I have seen this a lot, especially in adolescence. When there is good communication and the coach is experienced in establishing it, the child succeeds (A1).

Field observations revealed that in the study setting, some coaches, in particular, may expose their pre-adolescent (7-11 years old) athletes to technical drills that are above their age and skill level and may be intolerant (e.g., excluding them from training) when these athletes display faulty skills (Observation 5).

2. Appropriately structured training or competition setting

Training structure. The coaches did not explain how they structured and practiced the training during the season. Field observations also did not reveal any written daily, monthly, or yearly training plan followed by the coaches. According to the coaches, the videos provided by the TCF for competitive gymnasts, organized according to skill levels, and the documents explaining the movements, compulsory movement groups, and other rules that will be evaluated for points according to age groups in competitions, outline the expected performance of the athletes. However, the coaches did not explain how this process would work according to the holistic developmental needs of children and youth.

The coaches' discourses indicate that coaches make athletes train at high loads from an early age, which can damage the coach-athlete relationship and lead to quitting the sport. A4 explained: "Athletes do not want to come to training occasionally because there is an early load here in gymnastics. Endless stretches, endless conditioning..."

Coaches argue that athletes' enthusiasm for participation decreases over time in inverse proportion to early physical loading. Focus-group findings showed that parents of athletes who struggle to participate in sports might be forced to continue in a competitive environment if they want their child to continue. Field observations indicate that the training scope and load of the gymnasts rapidly increased, especially as they moved from participatory to competitive sports, with a focus on technical competence and strength development (Observation 5-8). As a result, it was observed that some gymnasts wanted to return to their previous coaches in the participatory environment and began to participate less.

Training load. The focus-group findings show that while teaching gymnastics skills, the coaches plan the training according to the gymnasts they consider the most talented in the team and generally apply a single type of training.

I prepare training according to the best in the team. As the best gymnast on the team starts to improve and get better, he pulls the other gymnasts up. The others become more ambitious and work harder and more focused. They get very ambitious in competitions; for example, they say, 'when I beat my teammate, I am already better than others in competitions' (A5).

All the field observations indicate that coaches usually apply skill targets and training loads to the group that is usually appropriate for the gymnast(s) they have identified as the team leader. In training sessions, the gymnast who is considered the most talented usually performs the skill first, and then the other athletes in the team take turns performing the skill at the same level. It was observed that team leaders, who were determined once, usually took a continuous leading role in various training processes. However, in almost all teams, it was observed that there were a considerable number of gymnasts who could not reach the skill performance level determined for the team.

Monitoring and guidance. Coaches reported that competitive gymnasts are very successful at the beginning of their careers, but during adolescence, their performance can decline considerably due to rapid changes in height and weight. Coaches stated that they could become helpless in this situation.

When they enter puberty, their physical changes begin. One of my gymnasts was always ranked in the Turkish championships, but now he has grown a lot in height, which has negatively affected his ability to perform these skills and slowed him down. Now choosing movements for his series is a big issue (A2).

Field observations indicate that coaches may have problems providing appropriate monitoring and guidance (e.g., appropriate nutritional counseling) to athletes entering adolescence (Observation 7-8).

The place of play in training. Coaches mentioned that they often allow athletes to free play in the last few minutes of training, especially at the end of high-intensity training.

At the end of exhausting workouts, the athletes are demotivated. So, I permit them to play other games on the floor machine. When you permit them at the end of the training, they are very happy, forget everything, and leave the gym happy (A4).

A2 stated that he could use the game in an educational context to help athletes acquire technical skills;

I create games for different gymnastics apparatuses. For example, when I teach rotation on the pommel horse, I divide the athletes into teams and make it like a competition. They forget they are learning techniques and get immersed in the game.

In all field observations, it was apparent that the gymnasts occasionally had free play activities for five to ten minutes at the end of training.

3. Supportive Relationships

The coaches argued that caring for gymnasts effectively strengthens their motivation and sense of belonging. They stated that they behave according to the way gymnasts are motivated. "Some kids are motivated by a pat on the back and 'come on son, you can do it!' while others are motivated when you push them a little bit. (A4)"

The coaches argued that staying close to gymnasts during training to ensure their safety also develops a sense of closeness to their coaches and a feeling that they are cared for by their coaches. In addition, coaches think that greeting and shaking hands with athletes increases the feeling of being cared for. However, the coaches argued that there is a general lack of communication between coaches and gymnasts in the training environment. This negatively impacts the development of young gymnasts and may lead them to drop out of the sport in the long run.

One of the things I see most in the gym is the lack of communication between coaches and gymnasts. Coaches cannot get along with their gymnasts, and this can ruin the gymnasts' psychology. I think self-confidence is a fundamental thing to get better. When these gymnasts are demoralized, no matter how talented they are, they cannot be successful and quit the sport (A5).

Similar to the focus-group findings, coaches generally maintained a safe physical distance from the athletes during skill instruction and demonstration in all the field observations. In addition, it was observed that the teams usually lined up and greeted their coaches first and then each other by shaking hands at the entrance and exit of the hall. Coach-gymnast communication was generally one-way from coach to athlete. In addition, the interaction between gymnasts was sometimes considered an indiscipline by the coaches (Observation 2).

Coaches stated that inter-club rivalry could also prevent the development of healthy relationships between coaches. This indicates that the hyper-competitive atmosphere in the sports

environment and negative relationships between coaches can create a pressure environment that may prevent gymnasts from interacting with gymnasts from different clubs. During the field observations, some coaches from different clubs never interacted with each other. It was observed that a gymnast's desire to work with a coach from another club could create a high-pressure environment for gymnasts (Observation 7-8).

4. Opportunities to Belong

Sports participation. Coaches stated that there had been a recent increase in youth gymnasts due to the TOHM (Turkish Olympic Preparation Centers) project, which was implemented to support athletes who are considered talented, and that they think this increases the athletes' belonging to the sport. However, they also argued that the qualifications of the coaches limit the increase in the number of high-level gymnasts at the desired level.

Recently, talent selection was introduced in 81 provinces to increase participation in gymnastics. This may have led to an increase in "juniors" (10-12 years old). But adolescent and young gymnasts are almost the same. Experienced and knowledgeable coaches are needed for a child to advance to the elite level (A2).

Inclusiveness. Coaches stated that they encourage all children who start gymnastics to continue with the sport to the extent of their capacity. Although the coaches know that some gymnasts do not have a promising future in competitions, they try to keep them in the sports setting to protect them from harmful environments and contribute to developing their life skills. The coaches argued that the gymnasts' families are at a low socioeconomic level. Therefore, the risk of meeting with unsuitable environments is much higher if the children of these families quit sports.

The definition of success is debatable. As a coach, I not only want my athletes to be successful in sports, but I also want them to become useful to society, and I want them to gain sports culture and respectable personal characteristics. My only goal is not to win them medals. I had many gymnasts who were not perfect and lived in the suburbs, and thanks to sports, they became productive adults who were useful to society (A4).

Field notes confirm that athletes from low and middle socioeconomic backgrounds usually attend competitive artistic gymnastics. It was observed that some coaches provide financial support in different ways (covering the cost of lunch and transportation) to successful but economically challenged athletes (Observation 4).

Practices of the federation. Coaches argued that the gymnastics federation's recent practices and policies have positively affected the development of athletes. For example, it was stated that the local athlete development camps organized during the semester breaks created an opportunity for athletes to develop without leaving their families.

5. Positive Social Norms

Moral development. Coaches stated that the moral development of gymnasts has an important place in their sport development. According to the coaches, the hall has unwritten ethical and etiquette rules. These are greetings and handshakes when entering and leaving the hall, respectful behavior to everyone inside and outside the hall, coming to training on time, not talking back to coaches, and fully complying with the determined training content. The coaches think that gymnasts' adoption of the ethical codes of gymnastics significantly contributes to their sports and personal development. Field observations indicated that athletes generally greeted the people in the hall when entering and leaving, showed positive social behaviors to their coaches and teammates during their training, and completed the training harmoniously.

It has also been argued that coaches' personality traits and behaviors greatly influence gymnasts' moral and personality development. Coaches stated that as gymnasts spend a long time with their coaches from an early age, their personalities resemble the coaches' over time.

Usually, when we look at gymnasts, we see their coaches. They act like them; even their hand movements are similar. Coaches are like an idol. Children take all their behavior and appearance as an example. A parent told me she wanted her child to have hair like mine at the barber (A2).

However, the coaches also argued that some coaches in the hall could set a bad example for their gymnasts with unethical, angry, impatient, and rude behaviors. Field observations also confirmed the presence of coaches who communicate negatively, adopt an impatient attitude toward teaching skills, and occasionally resort to verbal violence in the sports environment examined (Observation 5, 7).

6. Support for Efficacy and Mattering

The focus-group findings indicate that the training environment is generally dominated by a coach-centered teaching approach in which the coach makes all decisions about training, and the gymnasts follow them. The coaches argued that they only give athletes small responsibilities during training and that creating environments that support autonomy would not be appropriate, especially for young gymnasts. The coaches justified not creating an autonomy-providing environment for gymnasts with a high risk of injury and disability. Most participating coaches argued that it is almost impossible to support the autonomy of gymnasts, especially between 7 and 12-year-old gymnasts.

It is impossible to apply this (autonomy) to these children. For example, young gymnasts can do their warm-up and preparation for training, but those in the junior and junior category (7-12 years old) may not be able to. We tell them what to do, and they do it. But in the future, they can add something themselves. It has to do with age (A3).

The coaches argued that when autonomy is provided to the athletes, early-age athletes will constantly turn to non-training activities (e.g., games), disrupting the training process. However, one of the participant coaches argued that autonomy should be developed at an early age.

I have never seen an athlete who has an idea about the training they will do and who asks me questions about what they will work on. My athletes always do what they are told. I wish it were different. This may cause problems in the future (A2).

The observation findings showed that the coaches generally made decisions about the training content, the equipment to be used, and the training organization during the training sessions. In this environment where one-way communication from coach to gymnast was dominant, the interaction between gymnasts and teammates during training was also limited (Observations 3-7). Attempts of athletes to interact with each other during training were also restricted by some coaches (Observation 1-2).

7. Opportunities for Skill-building

Physical and psychological development. Coaches stated that the Gymnastics Federation increased the number of local and national competitions to recognize gymnasts and that being selected as a competitor in these competitions motivates the athlete. The coaches argued that participation in gymnastics provides children with critical life skills they can transfer to their daily lives in addition to developing physical skills. For example, according to the coaches, being a competitive gymnast increases their leadership qualities and self-confidence in sports and daily life.

They are stronger and more skilled than their schoolmates, so they are noticed more. They are always the center of attention at school. They take the lead role in school performances in physical education classes. This increases their confidence. Even their gait changes (A2)

Field observations indicated that the gymnasts considered the most successful in the team was usually designated as team leaders and were usually given priority to participate in competitions (Observation 5-8). Each team leader was observed to exhibit higher self-confidence behaviors compared to their teammates. These gymnasts socialized more with their peers and exhibited more extroverted behaviors. However, many other gymnasts trained in a more isolated way. The other gymnasts often experienced more intolerant behavior from their coaches when they performed skills poorly (Observations 5, 7).

Emphasizing that artistic gymnastics is quite a challenging sport, the coaches argued that the difficulties gymnasts face make them dedicated and more resilient, contributing significantly to their development into strong individuals in the sports environment and daily life.

When a gymnast grows up, she becomes a really strong person. Her hands are opening, for example. Her parents say she should quit sports. But they become physically and psychologically strong by getting used to serious injuries and ongoing training pain. They learn patience. Otherwise, they quit. (A2)

The field observation findings indicated that gymnasts could suffer various physical pains and injuries due to prolonged training and repetition of the same skills. Throughout all the field observations, it was observed that some gymnasts could adapt to this condition physically and psychologically, while others reduced their participation.

8. Integration of Family, School, and Community Efforts

Parents. The coaches stated that participation in gymnastics starts at an early age and, therefore largely depends on the parents in the beginning. Coaches have tried to organize training programs according to parents' work schedules to facilitate athlete participation and continuity of participation.

Depending on the parents' work, they can bring their children. If one of the parents is not working, the child's chances of participation increase. If the child is talented, but the parents are working, they cannot follow the training program. I move the training to a later time. I have athletes who leave the gym at nine o'clock at night (A2).

According to the coaches, parents must be sensitive to their children's development in sports and act in harmony with the coaches. The focus-group findings indicated that some parents cooperated with coaches and contributed to the gymnasts' development process. The coaches stated that such parents' presence helped develop strong relationships between other parents and gymnasts and strengthened the bond between them and their gymnasts. "There is a parent in our team, unbelievable! For example, there is a competition in a city. He immediately creates a group on the internet. Then he searches for social and cultural activities related to the destination and plans them for the team (A2)."

The focus group findings indicate that coaches and parents can act in harmony in helping gymnasts acquire positive life skills. "We cooperate with the parents to make sure that the athletes are doing the right things and that they are doing things that are in the child's best interest, such as adequate rest and nutrition (A3)."

However, the coaches argued that parents with high expectations and low awareness of gymnasts' development negatively affect the development process of gymnasts. According to the coaches, these parents often have an impatient attitude toward athlete development and compare their children's skill levels with other gymnasts in the group. As a result, they argued that some coaches might push children to higher skill levels, which can cause physical and psychological damage to gymnasts.

Parents can often underestimate the efforts of coaches and become more demanding on their children's skill development. The child cannot do the next skill without learning a preparatory skill, but the parent says, 'why can the other kids in the group do it and my child can't' (A6).

Field observation findings revealed that some parents with children in a competitive environment might ignore some of the negative sports experiences their children have been exposed to and force them to continue participating. However, their children did not want to (Observation 2).

The coaches stated that some parents may interfere with the training process by intervening in the training from time to time. According to the focus-group findings, parents' intervention in the process may lead to coach-parent conflict in the medium and long term, resulting in the coach's dropping the athlete. "There are parents who, after watching the training for a while, give suggestions to the coaches from the tribune about how to teach better, saying, 'wouldn't it be better if you did it like this?' (A4)"

According to the coaches, the fact that parents are from low and middle socioeconomic levels may cause them to have financial expectations from their children's participation in sports after a while. The coaches think that expecting financial income from a gymnast's family who becomes a competitor may cause the athlete to quit the sport. "Parents finance to a certain extent, when the children are young. Then bringing the child here becomes a financial burden for them. Over time, they start to withdraw financial support and have expectations from sports (A2)."

School: Coaches stated that private school administrations and teachers may be more sensitive to athlete development and requirements than public schools. According to the coaches, being a competitive athlete provides scholarships for children in private schools and increases the visibility of private schools. Thus, school administrations and parents can be more sensitive to the training programs determined by coaches and the needs of gymnasts based on these programs. The observation findings showed that there were gymnasts who continued their education in private schools with scholarships. However, this number was quite low compared to the total number of competitive gymnasts in the sports setting.

Environment: Coaches stated that society does not know gymnastics sufficiently and that the limited place of gymnastics in mass media plays an important role.

In the past, competitions were broadcast live on television. Now they are broadcast only on a certain channel. If it is at the same time and the rating is low, it is not broadcast at all. In recent years, our athletes have achieved many firsts in gymnastics, but even we hardly realize them (A3).

Discussion

This study aimed to evaluate the competitive gymnastics environment from the perspective of the conceptual framework of eight setting features (Eccles and Gootman, 2002). From the data obtained from interviews and field observations, critical findings were obtained about the extent to which the development of gymnasts in the analyzed sport setting is provided from a holistic perspective. The findings were discussed under the headings of a) providing a suitable and safe

training/competition environment, b) providing life skills development opportunities, and c) supporting all stakeholders related to the sport setting.

Providing a suitable and safe training/competition environment

The study findings suggest that the sports program studied has critical needs regarding providing an appropriate and safe training/competition environment. An appropriate training environment is one in which deliberate practice and deliberate play activities are planned in the right proportion, opportunities to participate in competitions and outings are adequately provided, and expectations regarding training load are clearly stated (Côté, Young, North, and Duffy, 2007). However, the findings indicate that there is no clear training plan in the studied sport setting. The training load is usually determined in a single type according to the gymnast who is considered the best. Moreover, especially in the case of childhood gymnasts (7-9 years of age), it appears that training is overly focused on early physical loading that may not be appropriate for their developmental needs and "purposeful practice" (Ericsson et al., 1993) aimed at perfecting technical development. Developing competence in physical and motor skills is a critical outcome of participation in youth sports. Especially in childhood, physical competence is critical in ensuring children's physical and psychological development (Harter, 1999).

Moreover, due to body image concerns (Gill, 2000), participation in competitive sports may increase the perception of personal physical fitness and support athletes to develop self-confidence in their bodies and to maintain their physical fitness throughout life. However, hasty coaching practices that are inappropriate for developmental needs interfere with developing optimal competence. This has many negative physical and psychosocial costs for youth athletes, resulting in sport dropout (Fraser-Thomas et al., 2005). It is also among the important findings that the use of deliberate play in training is quite limited. However, the use of "deliberate play" activities from an early age in sports environments where high-level talent develops healthily maximizes the fun and enjoyment of sports participation. It provides athletes with high intrinsic motivation, necessary motor skill repertoire development, and cognitive experiences they will need in their future careers (Côté et al., 2008).

The study findings indicate a significant need for coach monitoring and guidance of athletes during critical developmental periods (e.g., adolescence) and transition of sports environment. The transition from a participatory to a competitive environment is characterized by an inappropriate increase in training load and an emphasis on unidimensional developmental focus (physical competence). Many negative sports experiences such as injury (Elliot, Goldberg, and Kuehl, 2010), athletic burnout (Gould, Tuffey, Udry, and Loehr, 1996), and sport dropout (Barynina and Vaitsekhovskii, 1992) have been observed in sports programs that focus on such practices at an early age. In addition, some coaches may need help managing the rapid growth and developmental processes gymnasts experience during adolescence. Inadequate monitoring and limited guidance of

athletes by coaches can also make athletes' successful transition from a developmental sports environment (youth) to an elite sport environment difficult (e.g., Bruner, Munroe-Chandler, and Spink, 2008).

Facilities and equipment are critical in preparing an appropriate training/competition environment for physical safety. A safe environment with well-maintained equipment can provide safe developmental experiences for children and youth, even if crowded at certain times, as different rich skill groups work together. The study's findings showed that the equipment was safe and well-maintained at international standards in the setting. Physical safety was also ensured by teaching basic skills, appropriate progression steps in skill learning, and minimizing physical risks (Strachan et al., 2011). It is seen that the protective measures taken by the coaches in skill teaching, such as "giving feedback for technique correction" and "sensing readiness," echoes with the methods suggested in the literature. The use of technical correction and feedback by coaches was more valuable than general encouragement by athletes in the literature (Smoll and Smith, 2002).

In addition to physical safety, psychological safety is a very important issue in sports programs. Psychological safety is "the development of a shared belief that team members feel safe to take interpersonal risks" (Edmondson, 1999). It is seen that environments where creating a family climate, caring, encouragement, and cooperation are dominant in the team are psychologically safe (Strachan et al., 2011). Therefore, in a safe sport environment, coaches' interactions with their athletes and athletes' interactions among themselves are expected to be constructive and positive. However, the study's findings show that coaches can create an unsafe psychological environment by interacting negatively with athletes and exhibiting undesirable behaviors in the sports environment. The literature shows that in sports programs with coaches who exhibit inappropriate behaviors and threatening attitudes and communicate poorly with athletes, children, and young people have many negative experiences in the areas of psychological safety, supportive relationships, and developing belongingness, which can hinder their development in sport (Fraser-Thomas and Côté, 2009).

Providing life skills development opportunities

Participation in sports can offer many opportunities to develop life skills critical to long-term development in sports and everyday life. These include leadership, willpower, and cooperation. In a competitive environment, these include taking responsibility, decision-making, self-directed action (autonomous behavior), tolerance, time management, and confidence (Côté and Fraser-Thomas, 2007). Strachan et al. (2011) stated that in addition to these characteristics, overcoming fears, mental toughness, work ethic, and concentration skills can be developed in elite sports settings. In this context, according to the current definition of quality coaching, coaching practices are expected to support athletes' development of self-confidence (e.g., positive self-esteem), connection (ability to develop positive relationships with coaches and others), and character (respect, integrity, empathy, and responsibility) in a competitive sports environment (Côté and Gilbert, 2009). The findings of this

study show that autonomy, psychological resilience, motivational climate, coaching behaviors, and belongingness are the priority areas of need in the studied sports environment.

First, it is understood that the development of athletes' autonomy is not sufficiently supported in the analyzed sport setting. The findings indicate that coaches generally adopt a coach-centered teaching approach (coaches in all decision-making mechanisms related to training). Moreover, in line with the literature, coaches may have the misconception that athlete autonomy cannot be developed early (Cassidy, Jones, and Potrac, 2008). Autonomy is critical for effective and healthy development in many areas (Deci and Ryan, 2002). The importance of children and youth participating in decision-making mechanisms and choosing their activities is often emphasized in after-school sports programs and coaching environments (Coatsworth and Conroy, 2009; Dierking and Falk, 2003). Autonomy occurs in controlled environments when the coach creates opportunities for the athlete to make choices and have a voice in decisions (Gillet, Berjot, Vallerand, and Amoura, 2012). Autonomy plays a primary role in developing "creativity," one of the determinants of high-level talent in talent development environments (Craft, 2005). According to self-determination theory, social environments should fulfill people's needs for autonomy (voluntary decision-making), relatedness (the need for meaningful connections with others), and competence (the perception of competence in producing desired outcomes) (Deci and Ryan, 2002). This is possible with a learner-centered coaching pedagogy that prioritizes the developmental needs of athletes (Kılıç and Ince, 2019). Autonomy-developing sports environments can increase athletes' lasting enjoyment and commitment to sports (Horn, 2015; Larson, Young, McHugh, and Rodgers, 2020) and reduce dropout (Gillet et al., 2012).

Coaches using different motivational methods according to the characteristics of the gymnasts, aiming to build psychological resilience and commitment in gymnasts through overcoming challenges in gymnastics and increasing the competition experience of gymnasts, can be considered as strategies that overlap with current athlete development models and approaches. For example, according to the Psychological Characteristics of Developing Excellence (Abbott and Collins, 2004), athletes are expected to experience many competitions and physical and psychological burdens to the extent that they can overcome according to their developmental level to develop toward high-level performance. However, the study's findings indicate that gymnasts may be exposed to physical and psychological burdens they cannot overcome and that many gymnasts who cannot cope with these burdens may drop out of the sport. In the context of the motivational climate created, it has been observed that coaches create an ego climate (ego climate; Ames, 1992) in the sports environment through participation in competitions and continuous leadership roles for gymnasts who are considered talented and may exhibit discriminatory and negative attitudes and behaviors towards other gymnasts. In environments that encourage ego orientation, people evaluate their competence according to the performance of others (Duda, 1993) and think that success comes from deception or superior talent (Solomon, 1996). In the presence of peers who seem more talented than themselves, ego-

oriented athletes' self-confidence is likely to be damaged. Ego orientation also causes athletes to be more prone to exhibit antisocial and inhuman behaviors (Kavussanu and Ntoumanis, 2003).

Although some etiquette and ethical values (respect, cooperation, and sportsmanship) are aimed to be adopted by the athletes, the presence of coaches who are negative role models and resort to physical and psychological punishments is considerable. Controlling and negative coaching behaviors negatively affect athlete development, such as decreasing intrinsic motivation, inducing fear, loss of self-confidence, and disrupting character development (Gearity and Murray, 2011; Stirling and Kerr, 2013). A recent study on adolescent competitive athletes showed that coaches' punitive behaviors (not taking athletes seriously/not playing, yelling, punishing them with exercise, etc.) prevent athletes from making developmental gains from the sports environment (Battaglia, Kerr, and Stirling, 2017).

The findings of this study indicated the existence of practices that positively and negatively affect the development of belonging in gymnasts. It can be argued that coaches encourage gymnasts from low socioeconomic status to participate in sports to protect them from harmful environments where they may develop bad habits and provide them with financial support through personal initiatives to support the long-term participation of these gymnasts will improve their belongingness. Furthermore, projects implemented to train gymnasts may increase young gymnasts' belonging and motivation to participate in sports. Belonging is critical in stabilizing participation in an activity (Allen, 2003). Belonging opportunities in the sports setting are associated with the meaningful inclusion of athletes in the sports environment. Exclusion, marginalization, and intergroup conflict are observed in environments where opportunities to develop belonging are not provided (Eccles and Gootman, 2002). The findings suggest that negative coach-coach and coach-athlete relationships and inter-club rivalry can prevent athletes from developing meaningful connections with others in the sports environment (e.g., peers and coaches). The literature suggests that negative coach-athlete and athlete-athlete relationships significantly reduce program quality, especially regarding developing belonging, creating supportive interactions, and providing psychological safety (Fraser-Thomas and Côté, 2009).

Support of all stakeholders related to the sports setting

In line with the literature (Strachan et al., 2011), the study findings suggest that parents took positive initiatives to be present in the sports environment, and coaches encouraged positive parental support. Moreover, parents could make joint efforts with coaches in training and competitions. Coaches and parents are crucial in developing athletes in a competitive environment (Gould, Dieffenbach, and Moffet, 2002). Positive parental behaviors need to be systematically encouraged by coaches (Strachan et al., 2011). Parents can contribute to sports environments in many ways, such as fundraising and volunteering.

The findings also showed that some parents had attitudes, expectations, and behaviors (e.g., high expectations, peer comparison, and encouragement to physical exertion) that may negatively affect their children's sporting achievements. Although there is a positive correlation between parental expectations and children's achievement, high parental expectations can create an environment of pressure and stress in children and negatively affect sports participation (Côté and Fraser-Thomas, 2007). It has been observed that some parents may place the responsibility for athlete development on coaches and ignore their children's negative sports experiences for the sake of physical performance development. While parental involvement is expected to be at a higher level at younger ages (Wuerth, Lee, and Alfermann, 2004), the "meat and potatoes" approach of these parents in athlete development can negatively affect the development of children and youth in sports by damaging the elements of accountability and cooperation in the training environment. Therefore, it is seen that there is a critical need to increase parental awareness about athlete development in the analyzed sport setting.

The community is an important focal point for understanding and supporting the dynamics between environments and people in ensuring positive youth development (Benson et al., 2006; p. 926). In this context, the school and the environment also critically influence the functioning of sports programs (Gould et al., 2002). For example, the high availability of scholarships in a competitive sports environment (Gould and Carson, 2004) is an important factor that motivates parents and coaches. The findings suggest that gymnasts in private schools with scholarships may have their developmental experiences significantly supported. In contrast, gymnasts in public schools may be at higher risk of being negatively affected by the school environment. In line with previous studies (e.g., Strachan et al., 2011), the findings suggest that participating coaches or sports clubs do not have an established agreement or consensus with schools about participation in competitive sport. In the literature, it has been found that young competitive athletes have high academic achievement and academic self-perception, which increases coping with stress (Brettschneider, 1999). In addition, the cohesion of children and youth with the school is a protective factor for them when they cannot get support from their family and peers (Botcheva, Feldman, and Leiderman, 2002). Therefore, increasing the cooperation between school and sports programs will minimize negative gymnast experiences while supporting them to be much more successful in both areas.

Conclusion

The findings of this study indicate that the competitive sport setting studied contributes to providing an optimal environment for positive athlete development, as well as critical dimensions that need to be improved. Using the eight setting features as a guide for program evaluation has enabled examining program needs from an ecological perspective (Bronfenbrenner, 1999). With this method, critical personal and environment-based factors that impact high-level athlete development in sports could be addressed together at different layers (e.g., coach, family, physical environment,

and school). Moreover, the longitudinal examination of the sports environment through participant observation and matching it with coaches' reports enhanced the study's credibility. The findings can partially explain the reasons for the deterioration of athletes' developmental gains over time in the context of competitive Turkish youth sports for the sports environment examined (Kılıç and İnce, 2021). Considering the primary influence of coaches in determining the quality of sports programs, the observation of significant program needs in a competitive sports environment where high-level competitive gymnasts develop reveals the need for continuous professional development programs for coaches (Bean et al., 2018; Kılıç and İnce, 2021). In Turkey, coaches appear to have inadequate subject matter and pedagogical content knowledge to support youth athletes' context-dependent developmental needs (İnce, 2019; Yapar and İnce, 2014a).

Turkish coaches are not able to effectively apply quality scientific knowledge to meet their professional needs (Kılıç and İnce, 2015; İnce, 2019). Recently, professional development programs based on the learning community approach (e.g., Communities of Practice, Wenger, 1998), which is based on social learning theory, have provided a highly transformative effect in applying knowledge in physical education and coaching settings (e.g., Culver and Trudel, 2006; Hünük, İnce, and Tannehill, 2013). Therefore, professional learning communities based on measurable program needs can improve youth sports programs' quality.

The study findings reflect the program needs of a sport setting in Ankara. The study data is based on a focus group interview with coaches and longitudinal field observations. Program evaluations based on a holistic perspective are pretty rare in youth sport research. In evaluating and improving the quality of sports programs, future studies should evaluate "participatory" and "competitive" sports settings where children and youth participate from this holistic perspective using quantitative and qualitative research methods. In addition, a longitudinal examination of athletes' developmental outcomes (e.g., Kılıç and İnce, 2021) and coaches' behaviors (e.g., Yapar and İnce, 2014b) in different sports settings will provide a comprehensive and practical program evaluation in terms of program content and implementation.

Kaynakça

- Abbott, A. & Collins, D. (2002). A theoretical and empirical analysis of a 'state of the art' talent identification model. *High Ability Studies*, 13, 157-178.
- Açıkada, C., & Hazır, T. (2016). Uzun süreli sporcu gelişim programları: hangi bilimsel temellere oturuyor? *Spor Bilimleri Dergisi*, 27(2), 84-99. DOI: 10.17644/sbd.255156
- Allen, J. B. (2003). Social motivation in youth sport. *Journal of sport and exercise psychology*, 25(4), 551-567.
- Ames, C. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. *Journal of educational psychology*, 84(3), 261.
- Balyi, I., Way, R., & Higgs, C. (2013). *Long-term athlete development*. Human Kinetics.
- Barynina, I. I., & Vaitsekhovskii, S. M. (1992). The aftermath of early sports specialization for highly qualified swimmers. *Fitness and Sports Review International*, 27(4), 132-133.
- Battaglia, A., V., Kerr, G., & Stirling, A., E. (2017). Youth athletes' interpretations of punitive coaching practices. *Journal of Applied Sport Psychology*, 29:3, 337-352.
- Bean, C., Harlow, M., Mosher, A., Fraser-Thomas, J., & Forneris, T. (2018). Assessing differences in athlete-reported outcomes between high and low-quality youth sport programs. *Journal of Applied Sport Psychology*, 30(4), 456-472.
- Benson, P.L., et al., 2006. Positive youth development: theory, research, and applications. In: W. Damon, Series ed. & R.M. Lerner, Vol. ed. *Handbook of child psychology: Vol. 1 – theoretical models of human development*. 6th ed. New York: Wiley, 894-941.
- Botcheva, L. B., Feldman, S. S., & Leiderman, P. H. (2002). Can stability in school processes offset the negative effects of sociopolitical upheaval on adolescents' adaptation?. *Youth & Society*, 34(1), 55-88.
- Braun, V., Clarke, V., & Weate, P. (2016). Using thematic analysis in sport and exercise research. In *Routledge handbook of qualitative research in sport and exercise* (pp. 213-227). Routledge.
- Bredemeier, B. J. L. (1995). Divergence in children's moral reasoning about issues in daily life and sport specific contexts. *International journal of sport psychology*, 26(4), 453-463.
- Brettschneider, W., (1999). Risks and opportunities: adolescents in top-level sport – growing up with the pressures of school and training. *European physical education review*, 5(2), 121-133.
- Bronfenbrenner, U. (1999). *Environments in developmental perspective: Theoretical and operational models*.
- Bruner, M. W., Munroe-Chandler, K. J., & Spink, K. S. (2008). Entry into elite sport: A preliminary investigation into the transition experiences of rookie athletes. *Journal of applied sport psychology*, 20(2), 236-252.

- Cassidy, T. G., Jones, R. L., & Potrac, P. (2008). *Understanding sports coaching: The social, cultural and pedagogical foundations of coaching practice*. Routledge.
- Coakley, J. (2016). Positive youth development through sport: Myths, beliefs, and realities. In N. L. Holt, N. L. Holt (Eds.), *Positive youth development through sport* (pp. 21-33). New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group. <https://doi.org/10.4324/9781315709499-3>
- Côté, J., Baker, J., & Abernethy, B. (2007). Practice and play in the development of sport expertise. *Handbook of sport psychology*, 3, 184-202.
- Côté, J., & Fraser-Thomas, J. (2007). *Youth involvement in sport*. In: P. Crocker, ed. *Sport psychology: a Canadian perspective*. Toronto: Pearson, 270–298.
- Côté, J., & Gilbert, W. (2009). An integrative definition of coaching effectiveness and expertise. *International journal of sports science & coaching*, 4(3), 307-323.
- Côté, J., & Hancock, D. J. (2016). Evidence-based policies for youth sport programmes. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 8(1), 51-65.
- Côté, J., Strachan, L., & Fraser-Thomas, J. (2008). *Participation, personal development, and performance through youth sport*. In *Positive youth development through sport* (pp. 48-60): Routledge.
- Côté, J., Young, B., North, J., & Duffy, P. (2007). Towards a definition of excellence in sport coaching. *International journal of coaching science*, 1(1), 3-17.
- Craft, A. (2005). *Creativity in schools: tensions and dilemmas*. London: Routledge.
- Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. USA: Sage Publications.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational research: planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (4th ed.). Pearson.
- Coatsworth, J. D., & Conroy, D. E. (2009). The effects of autonomy-supportive coaching, need satisfaction, and self-perceptions on initiative and identity in youth swimmers. *Developmental Psychology*, 45, 320–328. <https://doi.org/10.1037/a0014027>
- Culver, D. M., & Trudel, P. (2006). Cultivating coaches' communities of practice: Developing the potential for learning through interactions. In *The sports coach as educator* (pp. 115-130). Routledge.
- Damon, W. (2004). What is positive youth development?. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 591(1), 13-24.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2002). Overview of self-determination theory: An organismic dialectical perspective. *Handbook of self-determination research*, 3-33.
- Dierking, L. D., & Falk, J. H. (2003). *Optimizing out-of-school time: The role of free-choice learning*. *New Directions for Student Leadership*, 2003, 75–88.

- Duda, J. L. (1993). *Goals: A social-cognitive approach to the study of achievement motivation in sport*, Handbook of research on sport psychology, 421-436.
- Eccles, J. S., & Gootman, J. A. (2002). *Community programs to promote youth development*. Washington: National Academy Press.
- Edmondson, A. (1999). Psychological safety and learning behavior in work teams. *Administrative science quarterly*, 44(2), 350–383.
- Elliot, D. L., Goldberg, L., & Kuehl, K. S. (2010). Young women's anterior cruciate ligament injuries. *Sports Medicine*, 40(5), 367-376. <https://doi.org/10.2165/11531340-000000000-00000>
- Ericsson, K. A., Krampe, R. T., & Tesch-Römer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological review*, 100(3), 363.
- Fraser-Thomas, J. & Côté, J. (2009). Understanding adolescents' positive and negative developmental experiences in sport. *The Sport Psychologist*, 23, 3–23.
- Fraser-Thomas, J. L., Côté, J., & Deakin, J. (2005). Youth sport programs: An avenue to foster positive youth development. *Physical education & sport pedagogy*, 10(1), 19-40.
- Gearity, B. T., & Murray, M. A. (2011). Athletes' experiences of the psychological effects of poor coaching. *Psychology of Sport and Exercise*, 12, 213–221.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı (2018). Spor ve Sporcu İstatistikleri. Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü. <https://shgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/175/105/Istatistikler>
- Gill, D.L., 2000. *Psychological dynamics of sport and exercise*. 2nd ed. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Gillet, N., Berjot, S., Vallerand, R. J., & Amoura, S. (2012). The role of autonomy support and motivation in the prediction of interest and dropout intentions in sport and education settings. *Basic and Applied Social Psychology*, 34, 278-286.
- Gould, D., & Carson, S. (2004). Fun & games?: Myths surrounding the role of youth sports in developing Olympic champions. *Youth Studies Australia*, 23(1), 19.
- Gould, D., Tuffey, S., Udry, E., & Loehr, J. (1996). Burnout in competitive junior tennis players: I. A quantitative psychological assessment. *The Sport Psychologist*, 10(4), 322-340.
- Gould, D., Dieffenbach, K., and Moffett, A. (2002). Psychological characteristics and their development in Olympic champions. *Journal of applied sport psychology*, 14, 172–204.
- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability. *Field methods*, 18(1), 59-82.
- Harter, S. (1999). *The construction of the self: a developmental perspective*. Guilford, New York.
- Horn, T. S. (2015). Social psychological and developmental perspectives on early sport specialization. *Kinesiology Review*, 4, 248-266.

- Holt, N. L., & Sehn, Z. L. (2008). Processes associated with positive youth development and participation in competitive youth sport. In N. Holt (Ed.), *Positive youth development through sport* (pp. 24–33). New York, NY: Routledge.
- Horn, T.S., 2004. Developmental perspectives on self-perceptions in children and adolescents. In: M.R. Weiss, ed. *Developmental sport and exercise psychology: a lifespan perspective*. Morgantown, WV: *Fitness Information Technology*, 101–143.
- Hünük, D., İnce, M. L., & Tannehill, D. (2013). Developing teachers' health-related fitness knowledge through a community of practice: Impact on student learning. *European Physical Education Review*, 19(1), 3-20.
- Ince, M. L. (2019). Supporting learning of practitioners and early career scholars in physical education and sports pedagogy. *Sport, Education and Society*, 24(6), 584-596. <https://doi.org/10.1080/13573322.2019.1598966>.
- Jones, I. (2015). *Research methods for sports studies* (3rd ed.). New York, NY: Routledge.
- Jowett, S. & Poczwardowski, A. (2007). Understanding the coach–athlete relationship. In: S. Jowett and D. Lavallee, eds. *Social psychology in sport*. Champaign, IL: Human Kinetics, 3–14.
- Kavussanu, M., & Ntoumanis, N. (2003). Participation in sport and moral functioning: Does ego orientation mediate their relationship?. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 25(4), 501-518.
- Kılıç, K., & İnce, M. L. (2015). Use of sports science knowledge by Turkish coaches. *International journal of exercise science*, 8(1), 21.
- Kılıç, K., & İnce, M. L. (2019). Antrenörlerin kullandıkları öğretim yöntemleri ölçeği–sporcu sürümünün (AKÖY–Sporcu) geliştirilmesi. *Uluslararası Spor Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 5(3), 119-128.
- Kılıç, K., & İnce, M. L. (2021). Youth athletes' developmental outcomes by age, gender, and type of sport. *Journal of Human Sport and Exercise*, in press. doi: <https://doi.org/10.14198/jhse.2021.161.19>.
- Larson, H. K., Young, B. W., McHugh, T. L. F., & Rodgers, W. M. (2020). The relative importance of training volume and coach autonomy support for preventing youth swimming attrition. *Current Issues in Sport Science (CISS)*.
- Lincoln, Y. S., Lynham, S. A., & Guba, E. G. (2011). Paradigmatic controversies, contradictions, and emerging confluences, revisited. *The Sage handbook of qualitative research*, 4(2), 97-128
- Mallett, C. J. (2005). Self-determination theory: A case study of evidence-based coaching. *The sport psychologist*, 19(4), 417-429.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage publications.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods*. 3rd ed. Thousand Oaks, CA: Sage.

- Pehlivan, Z. (2013). Okullararası spor yarışmalarına katılanların sporu bırakma ve devam etme nedenleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 24(3), 209-225.
- Perkins, D. F., & Noam, G. G. (2007). Characteristics of sports-based youth development programs. *New directions for youth development*, 2007(115), 75-84.
- Petitpas, A.J., et al. (2005). A framework for planning youth sport programs that foster psycho- social development. *Sport psychologist*, 19, 63-80.
- Smoll, F.L. & Smith, R.E., 2002. *Children and youth in sport: a biopsychosocial perspective*. 2nd ed. Dubuque, IA: Kendall/Hunt Publishing.
- Spradley, J. S. (1979). *The ethnographic interview*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Solmon, M. A. (1996). Impact of motivational climate on students' behaviors and perceptions in a physical education setting. *Journal of Educational Psychology*, 84, 261-272.
- Sparkes, A.C., & Smith, B. (2013). *Qualitative Research Methods in Sport, Exercise and Health: From Process to Product* (1st ed.). Routledge.
- Spradley, J. P. (2016). *Participant observation*. Waveland Press.
- Stirling, A. E., & Kerr, G. A. (2013). The perceived effects of elite athletes' experiences of emotional abuse in the coach-athlete relationship. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 11(1), 87-100.
- Strachan, L., Côté, J., & Deakin, J. (2011). A new view: Exploring positive youth development in elite sport contexts. *Qualitative research in sport, exercise and health*, 3(1), 9-32.
- Türkiye Cimmastik Federasyonu (2022) Tesis bilgileri. Alınan yer: <https://www.tcf.gov.tr/iletisim/tesisler/>.
- Vazou, S., Ntoumanis, N., & Duda, J. L., (2006). Predicting young athletes' motivational indices as a function of their perceptions of the coach-and peer-created climate. *Psychology of sport and exercise*, 7, 215-233.
- Wenger, E. (1998). Communities of practice: Learning as a social system. *Systems Thinker*, 9(5), 2-3.
- Wiersma, L. D. (2000). Risks and benefits of youth sport specialization: Perspectives and recommendations. *Pediatric exercise science*, 12(1), 13-22.
- Wuerth, S., Lee, M. J., & Alfermann, D. (2004). Parental involvement and athletes' career in youth sport. *Psychology of sport and Exercise*, 5(1), 21-33.
- Yapar, A., & Ince, M. L. (2014a). Youth basketball player's experience, enjoyment and burnout levels in recreational and specialization context. *Science & Sports*, 29, S33.
- Yapar, A., & İnce, M. L. (2014b). Sporcular için antrenör davranışlarını değerlendirme ölçeğinin Türkçe uyarlaması (SADDÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 25(4), 203-212.
- Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and methods fourth edition*. Los Angeles and London: SAGE.